

Usporedba izrade web stranice korištenjem platforme Webflow i ručne izrade s HTML-om, CSS-om i JavaScriptom

---

Maljković, Domagoj

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:794938>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-15**

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb](#)
[Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
Ak. god. 2022./23.

Domagoj Maljković

**Usporedba izrade web stranice korištenjem
platforme Webflow i ručne izrade s HTML-om, CSS-
om i JavaScriptom**

Završni rad

Mentor: doc. dr. sc. Ivan Dunđer

Zagreb, rujan 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem da je ovaj rad rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenom i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(potpis)

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Web tehnologije	2
2.1. HTTP.....	2
2.2. Sustav domenskih imena	2
2.3. HTML	3
2.3.1. Povijest.....	3
2.3.2. Struktura.....	4
2.4. CSS.....	4
2.4.1. Struktura.....	5
2.5. JavaScript	6
2.6. Bootstrap.....	8
2.7. Baze podataka	8
2.7.1. MySQL.....	8
3. CMS	10
3.1. Prednosti CMS sustava.....	10
3.2. Važnost CMS-a za poslovno okruženje.....	11
3.3. Popularni CMS sustavi.....	12
3.3.1. WordPress.....	12
3.3.2. Webflow.....	13
4. Figma	14
4.1. FigJam	15
5. Projekt.....	15
5.1. Wireframe.....	16
5.2. Dizajn	17
5.2.1. Boje	17

5.2.2. Slike.....	18
5.2.3. Lorem Ipsum.....	18
5.2.4. Dizajniranje u Figmi	18
5.3. Kodiranje stranice	23
5.3.1. Naslovna stranica	25
5.3.2. Obavijesti.....	32
5.3.3. Kontakti.....	33
5.3.4. O odsjeku	33
5.3.5. Responzivnost.....	35
5.4. Izrada stranice u Webflowu	37
5.5. Usporedba.....	39
6. Zaključak.....	40
7. Literatura.....	41
Popis slika	44

1. Uvod

U ovom završnom radu će se usporediti izrada web stranice pomoću klasičnog kodiranja (HTML, CSS, JavaScript) i korištenjem CMS sustava Webflow. Motivacija za ovu temu proizlazi iz činjenice da se u posljednjih nekoliko godina CMS sustavi, poput Webflowa, sve više koriste za izradu web stranica, a neki smatraju da je to brži i učinkovitiji način u odnosu na klasično, tj. ručno kodiranje. Cilj rada je usporediti oba načina izrade web stranice kroz izradu jednake stranice u Figma alatu i njezino programiranje pomoću klasičnog kodiranja i Webflowa, te analizirati njihove prednosti i nedostatke.

2. Web tehnologije

2.1. HTTP

HTTP je protokol za dobavljanje resursa poput HTML dokumenata. On je temelj svake razmjene podataka na webu i radi se o klijent-poslužitelj protokolu, što znači da zahtjevi dolaze od primatelja, obično web preglednika. Cijeli dokument se rekonstruira iz različitih poddokumenata koje se dobavlja, poput teksta, opisa izgleda, slika, videa, skripti i još mnogo toga. Klijenti i poslužitelji komuniciraju razmjenom pojedinačnih poruka (za razliku od kontinuiranog toka podataka). Poruke koje šalje klijent, obično web preglednik, nazivaju se zahtjevi, a poruke koje šalje poslužitelj kao odgovor nazivaju se odgovori.

HTTP je osmišljen početkom 1990-ih godina i riječ je o proširivom protokolu koji se tijekom vremena razvijao. To je protokol na aplikacijskoj razini koji se šalje preko TCP-a ili preko TLS-enkriptirane TCP veze, iako teoretski može se koristiti bilo koji pouzdani transportni protokol. Zahvaljujući svojoj proširivosti, koristi se ne samo za dobavljanje hipertekstualnih dokumenata, već i za dobavljanje slika i videozapisa ili slanje sadržaja poslužiteljima, poput rezultata HTML obrasca. HTTP se također može koristiti za dobavljanje dijelova dokumenata radi ažuriranja web stranica po zahtjevu (MDN: MDN Web Docs, n.d.).

2.2. Sustav domenskih imena

Kada se posjeti web stranica, web poslužitelj koji *hosta* tu stranicu može biti bilo gdje u svijetu. Kako bi se mogla pronaći lokacija web poslužitelja, preglednik se prvo povezuje s Domain Name System (DNS) poslužiteljem.

Povezivanje na web se čini putem Internet Service Provider-a (ISP). Upisuje se naziv domene ili web adresa u preglednik kako bi se pristupilo web mjestu; na primjer: google.com ili <https://web2020.ffzg.unizg.hr>.

Računalo kontaktira mrežu DNS poslužitelja. Oni se ponašaju kao adresar; vraćaju računalu IP adresu povezanu s traženom domenom. IP broj ili IP adresa je jedinstvena brojčana oznaka računala na internetu. IP adresa je u osnovi binarni broj, koji je u slučaju trenutno važeće verzije IP protokola, IPv4, binarni broj dug 32 bita. Često se

radi lakšeg pamćenja IP adrese zapisuju u dekadskoj notaciji, gdje se 32-bitni broj podijeli na četiri 8-bitna broja, koji se zatim prikazuju kao četiri dekadski broja odvojena točkom. Svaki od tih brojeva je u rasponu 0-255, što je upravo raspon brojeva koji se mogu prikazati u jednom 8-bitnom binarnom prikazu. IPv6 verzija protokola predviđa 128-bitne adrese, te se u tom slučaju može koristiti i heksadekadski zapis radi kraćeg oblika i jednostavnosti. Primjer IP adrese je 172.16.254.1 (Wikipedia: IP broj, n.d.).

Jedinstveni broj koji DNS poslužitelj vraća računalu omogućuje pregledniku kontaktiranje web poslužitelja koji hosta zatraženu web stranicu. Web server je računalno koje je konstantno spojeno na internet, i napravljen je isključivo za slanje web stranica korisnicima.

Web poslužitelj zatim šalje stranicu koja je zatražena na web pregledniku (Duckett, 2021).

2.3. HTML

HTML (HyperText Markup Language) je poseban jezik i zapravo najosnovnija gradivna jedinica na kojoj se temelji web. On definira značenje i strukturu web sadržaja. Ostale tehnologije uz HTML obično se koriste za opisivanje izgleda web stranice (CSS) ili funkcionalnosti/ponašanja (JavaScript).

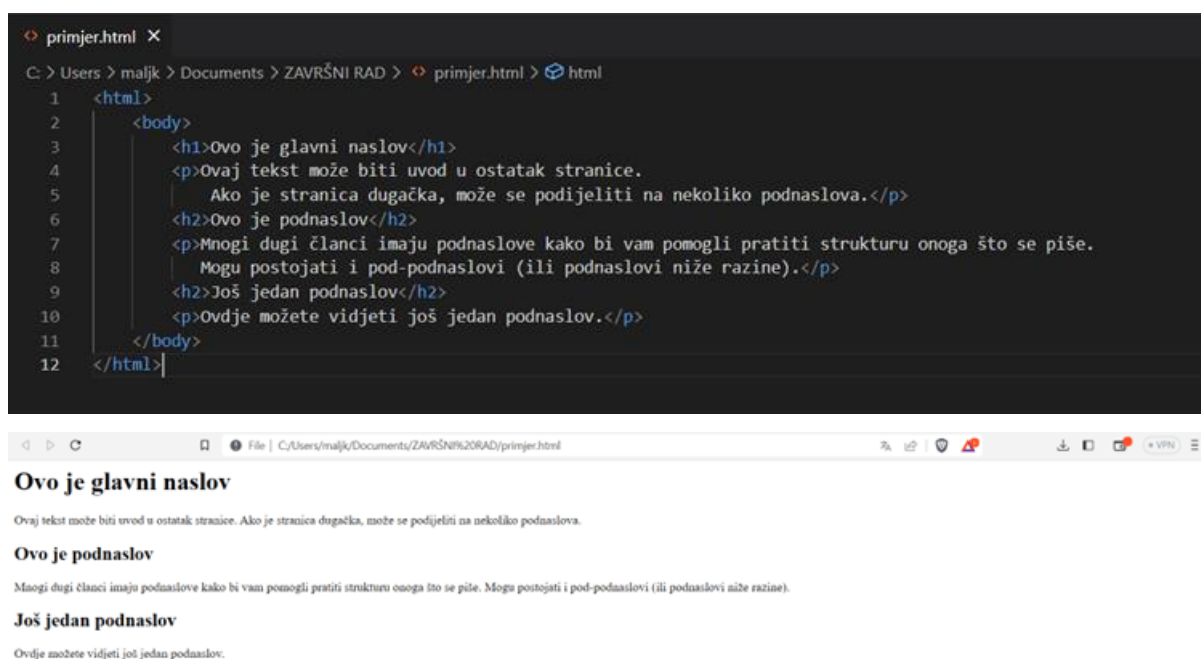
„Hipertekst“ se odnosi na veze koje povezuju web stranice međusobno, bilo unutar jedne web stranice ili između web stranica. Poveznice su temeljni aspekt weba.

2.3.1. Povijest

Prvi javno dostupan opis HTML-a je dokument zvan HTML tags (oznake), prvi put se spominje na internetu od strane Tim Berners-Leeja krajem 1991. Taj opis se sastoji od 20 elemenata početnog, relativno jednostavnog dizajna HTML-a. Prva verzija HTML jezika objavljena je 1993. godine. U to je vrijeme bio još poprilično ograničen, pa nije bilo moguće čak ni dodati slike u HTML dokumente (Wikipedia: HTML, n.d.). HTML5 objavljen je 2014. godine i predstavlja najnoviju i najnapredniju verziju HTML-a. Uključuje nove elemente za podršku za video, audio, animacije i grafiku. Također pruža bolju podršku za mobilne uređaje i prilagođavanje sadržaja na temelju veličine zaslona (W3C: HTML-Living Standard, n.d.).

2.3.2. Struktura

HTML koristi „označavanje“ kako bi označio tekst, slike i druge sadržaje za prikaz u web pregledniku. HTML za označavanje uključuje posebne „elemente“ poput `<head>`, `<title>`, `<body>`, `<header>`, `<footer>`, `<article>`, `<section>`, `<p>`, `<div>`, `<span>`, `<img>`, `<aside>`, `<audio>`, `<canvas>`, `<datalist>`, `<details>`, `<embed>`, `<nav>`, `<output>`, `<progress>`, `<video>`, `<ul>`, `<ol>`, `<li>` i mnoge druge (Slika 1).

Slika 1: HTML kod i prikaz u pregledniku

2.4. CSS

CSS (Cascading Style Sheets) je jezik za stiliziranje web stranica, koji se koristi zajedno s HTML-om za postavljanje izgleda i izgleda sadržaja web stranica. Glavna uloga CSS-a je da omogući razdvajanje izgleda od strukture web stranice, čime se omogućuje lakše upravljanje i održavanje velikih web stranica.

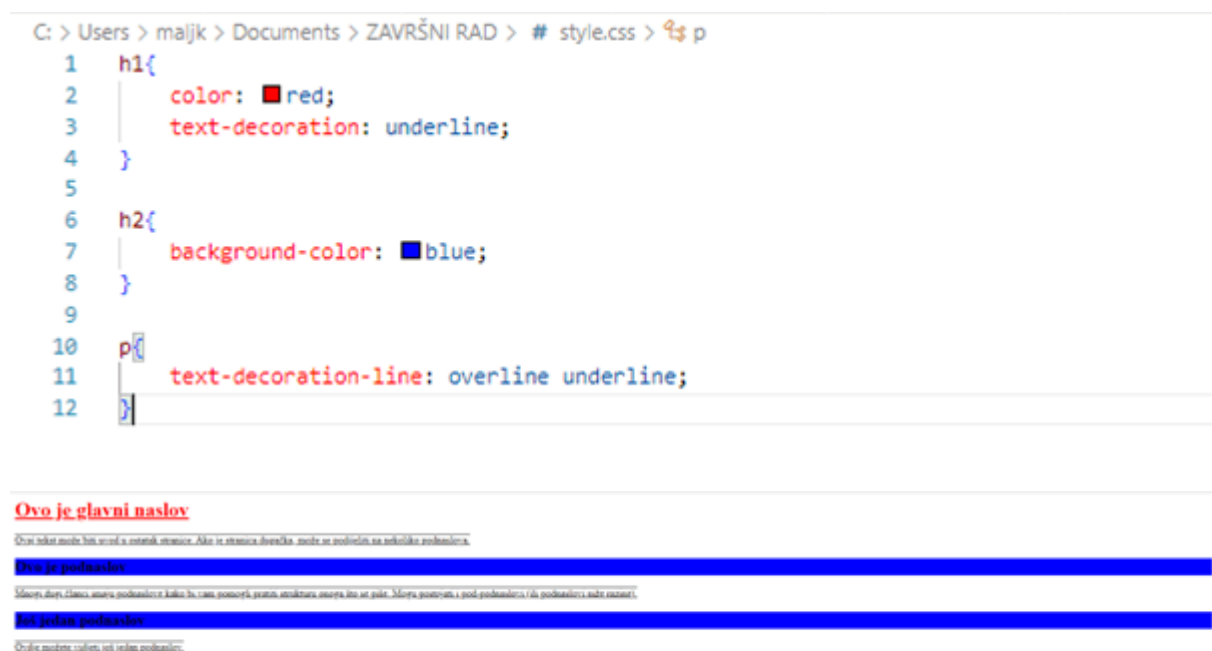
CSS ima niz značajki i mogućnosti, uključujući selektore koji omogućuju odabir određenih HTML elemenata za stiliziranje, razne svojstva poput boje, veličine, pozicije i fonta, i sposobnost korištenja slojeva za stvaranje složenih izgleda.

2.4.1. Struktura

CSS se može implementirati na nekoliko načina. Prvo, može se koristiti inline CSS, što znači da se CSS kod direktno uključuje u HTML elemente. Ovo je korisno za manje izmjene stila, ali nije preporučljivo za veće projekte.

Drugi način je korištenje unutarnjeg CSS-a. To znači da se CSS kod nalazi unutar <style> oznaka u zaglavlju HTML dokumenta. Ovo je korisno za srednje velike projekte.

Treći način je korištenje vanjskog CSS-a. Ovo znači da se CSS kod nalazi u odvojenom CSS dokumentu, a povezuje se s HTML dokumentom pomoću <link> oznake. Ovo je najčešći način korištenja CSS-a i najbolje rješenje za veće projekte (Slika 2).

Slika 2: Implementacija CSS-a

Postoji i nekoliko drugih načina implementacije CSS-a, poput korištenja CSS predložaka ili CSS radnih okvira (frameworks), ali ovi su tri glavna načina (Duckett, 2021).

2.5. JavaScript

JavaScript je skriptni programski jezik koji se izvršava u web pregledniku na strani korisnika. Java i JavaScript imaju sličnosti u sintaktičkom stilu i osnovama objektu orijentiranog programiranja. Oba jezika koriste konstrukcije poput petlji, uvjeta, funkcija i objekata. Međutim, bitne razlike između njih su što se Java izvodi na poslužiteljskoj strani, dok se JavaScript izvodi na klijentskoj strani u web preglednicima. Java je statički tipizirani jezik, dok je JavaScript dinamički tipiziran. Također, Java se koristi za razvoj različitih vrsta aplikacija, dok je JavaScript češće korišten za interaktivnost na web stranicama i razvoj web aplikacija. Izvorno ga je razvila tvrtka Netscape (Wikipedia: JavaScript, n.d.).

Često se koristi za razvoj interaktivnih web stranica. Ovaj jezik omogućava programerima da dodaju dinamičnost i funkcionalnost svojim web stranicama, čineći ih interaktivnim, reaktivnim i prilagodljivim korisničkim radnjama.

Jedna od glavnih karakteristika JavaScripta je njegova sposobnost manipuliranja HTML elementima i CSS stilovima. Ovime se omogućuje dinamičko ažuriranje sadržaja web stranice, prikazivanje obavijesti, promjena boja i stilova elemenata, validacija formulara i mnogo više. JavaScript također podržava rad s događajima, što omogućava programerima da reagiraju na korisničke akcije kao što su klikovi, unos teksta ili pokretanje miša.

Još jedna ključna značajka JavaScripta je podrška za objektu orijentirano programiranje (OOP). To znači da programeri mogu stvoriti objekte s vlastitim svojstvima i metodama te ih koristiti za organizaciju i ponovno korištenje koda. Objekti u JavaScriptu mogu biti instancirani iz klasa ili se mogu koristiti u obliku unaprijed definiranih objekata, poput Math ili Date.

JavaScript također ima bogatu biblioteku i ekosustav okvira koji olakšavaju razvoj web aplikacija. Jedan od najpopularnijih okvira je React, koji se koristi za izgradnju

korisničkih sučelja. Tu su i Vue.js, Angular i mnogi drugi koji pružaju alate i komponente za razvoj raznih aspekata web aplikacija.

Kao jezik, JavaScript je kontinuirano evoluirao i doživljava stalna poboljšanja i nadogradnje. Suvremene verzije JavaScripta (ES6, ES7 itd.) donose nove značajke i sintaksne konstrukcije koje poboljšavaju produktivnost i čitljivost koda (w3schools, n.d.).

Da bi se koristio JavaScript na web stranici, potrebno je uključiti JavaScript kod u HTML datoteku. To se može postići koristeći „script“ element. Može se unutar „script“ elementa napisati JavaScript kod izravno, ili se može uključiti vanjska JavaScript datoteka pomoću atributa „src“. Na primjer:

```
</footer>
<!-- Footer -->

<script src="script.js"></script>
</body>
</html>
```

Slika 3: Uključivanje vanjske JavaScript datoteke

JavaScript se može uključiti na različitim mjestima u HTML datoteci. Najčešće se JavaScript uključuje u „head“ elementu ili neposredno prije zatvaranja „body“ elementa (kao na slici 3). Uključivanje JavaScripta u „head“ elementu omogućuje brže učitavanje skripte, ali može usporiti prikaz sadržaja web stranice ako se koristi za manipulaciju DOM-om prije nego što se cijela stranica učitava. Uključivanje JavaScripta neposredno prije zatvaranja „body“ elementa omogućuje da se svi elementi HTML-a učitaju prije izvršavanja skripte.

JavaScript se često koristi za manipulaciju Document Object Modelom (DOM), koji predstavlja strukturu HTML elemenata na web stranici. Koristeći JavaScript, može se pristupiti HTML elementima, mijenjati njihove attribute, dodavati ili uklanjati elemente, mijenjati stilove i upravljati događajima. Ova interakcija s DOM-om omogućava dinamičko ažuriranje sadržaja web stranice i stvaranje interaktivnih elemenata.

2.6. Bootstrap

Bootstrap je jedan od najpopularnijih front-end razvojnih okvira (kreiranih u CSS-u i JavaScript-u) koji se koristi za brzu i efikasnu izgradnju modernih web stranica i aplikacija. Razvijen od strane Twittera, Bootstrap pruža skup gotovih komponenti, stilova i skripti koje olakšavaju dizajn i implementaciju korisničkog sučelja.

Bootstrap se odlikuje svojom responzivnošću, što znači da se automatski prilagođava različitim veličinama ekrana, omogućavajući optimalno korisničko iskustvo na desktopu, tabletu i mobilnom uređaju. Također pruža širok spektar unaprijed definiranih stilova i tema, kao i različite komponente poput navigacijskih traka, kartica, obrazaca i mnoge druge.

Jedna od ključnih prednosti Bootstrapa je njegova jednostavnost korištenja. Sve komponente su dobro dokumentirane i dolaze s detaljnim uputstvima, što olakšava implementaciju i prilagođavanje prema potrebama projekta. Također, Bootstrap je podržan od strane velike zajednice razvojnih programera koji pružaju podršku, dijele korisne resurse i razvijaju dodatne proširenja (Bootstrap, n.d.).

2.7. Baze podataka

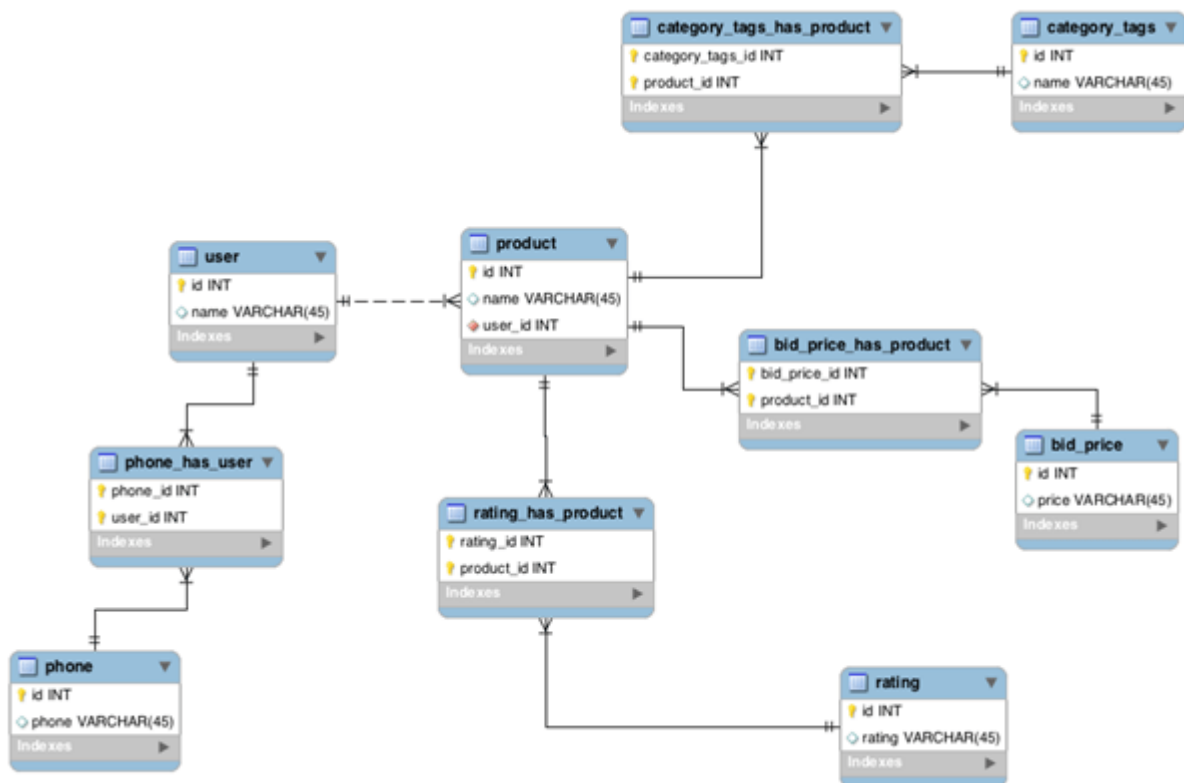
Baze podataka su ključni dio mnogih modernih aplikacija koje zahtijevaju efikasno i sigurno upravljanje podacima. One omogućavaju organiziranje, pohranjivanje i manipulaciju velikim količinama strukturiranih podataka na sistematičan način. Korištenje baza podataka pruža mnoge prednosti, kao što su brz pristup podacima, mogućnost dijeljenja podataka između različitih korisnika i skalabilnost sustava.

2.7.1. MySQL

MySQL je jedan od najpopularnijih sustava za upravljanje bazama podataka (DBMS) koji se koristi za rad s relacijskim bazama podataka. Razvijen kao projekt otvorenog koda (open-source), MySQL je dostupan besplatno i nudi širok raspon funkcionalnosti i mogućnosti za upravljanje podacima. To ga čini iznimno popularnim izborom među developerima i organizacijama.

MySQL podržava relacijski model podataka, gdje se podaci organiziraju u tablicama s redovima i stupcima. Korisnici mogu definirati veze između tablica koristeći primarne i strane ključeve, čime se omogućava efikasno povezivanje podataka između različitih entiteta. MySQL također podržava SQL (Structured Query Language), standardni

jezik za upravljanje relacijskim bazama podataka, koji omogućava izvršavanje različitih operacija poput upita (query), umetanja, ažuriranja i brisanja podataka (Slika 4).

Slika 4: Primjer relacijskog modela

Prije rada s bilo kojim DBMS sustavom, pa tako i s MySQL-om potrebno je dizajnirati odgovarajući izgled baze podataka, tj. napraviti shemu baze, koja se u kasnijem postupku prevodi u određen broj tablica koje se koriste za pohranjivanje podataka. Osnovi element koji se pohranjuje u bazi naziva se entitet, a entitet može biti bilo što: osoba, neki objekt, događaj, služba u nekoj organizaciji i sl. dakle stvari iz stvarnog života o kojima želimo čuvati podatke. Drugi važan pojam u teoriji baza podataka jest relacija. To su određeni odnosi između raznih entiteta, koji se na odgovarajući način predstavljaju unutar same baze (Wikipedia: MySQL, n.d.)

3. CMS

CMS (Content Management System) je softverski sustav koji omogućuje upravljanje, organiziranje i objavljivanje digitalnog sadržaja na web stranicama. CMS sustav olakšava kreiranje, uređivanje i ažuriranje sadržaja bez potrebe za naprednim tehničkim znanjem ili programiranjem.

Glavna svrha CMS sustava je omogućiti korisnicima jednostavno upravljanje sadržajem web stranica, bilo da se radi o tekstovima, slikama, video zapisima ili drugim vrstama medijskih elemenata (Wikipedia: Content management system, n.d.).

CMS radi tako što omogućuje pristup bazi podataka web stranice putem jednostavnog, grafičkog korisničkog sučelja, obično putem web preglednika. Unutar ovog sučelja se može pristupiti nizu alata za upravljanje sadržajem koji će pomoći stvoriti i objaviti nove podstranice i ažurirati postojeći sadržaj.

Može se birati između raznih unaprijed postavljenih kategorija, tema ili predložaka za organizaciju i izgled stranice koji osiguravaju vizualnu dosljednost na svim podstranicama. Može se upravljati strukturom i navigacijom web stranice, upravljati autorskim dozvolama i pohranjivati različite vrste sadržaja u bazi podataka. Ako su potrebe dodatne funkcionalnost poput višejezičnosti ili veleprodaje, to se također možete dodati (Virtualna-tvornica, n.d.).

3.1. Prednosti CMS sustava

„Postoje mnoge prednosti korištenja sustava za upravljanje sadržajem (CMS). U usporedbi sa statičnim HTML web stranicama, ključne prednosti CMS-a uključuju: jednostavnost korištenja, brzo ažuriranje, jednostavnost održavanja (uključujući ažuriranja), isplativost (osobito s gotovim rješenjima), proširiva funkcionalnost (kroz veliki broj dodataka i proširenja), značajke prilagođene SEO-u (optimizacija web stranice), podrška programera i zajednice.

Jedna od glavnih prednosti CMS-a jest da, uz upute koje je vrlo lako pratiti, čak i oni korisnici koji nisu upoznati s ovakvim sustavima mogu modificirati sadržaj bez pomoći programera ili razumijevanja programskih jezika. Prilagođavanje na sustav upravljanja sadržajem je vrlo jednostavno, bez obzira na razinu znanja i iskustva korisnika. CMS

je napravljen da uz osnovne upute korisnik sam može uređivati sadržaj i ažurirati ga s vremenom“ (Virtualna-tvornica, n.d.).

3.2. Važnost CMS-a za poslovno okruženje

CMS sustavi imaju razne prednosti u poslovanju (Nibusinessinfo, n.d.):

- Pojednostavljena autorizacija sadržaja

CMS omogućuje pojednostavljenu izradu, uređivanje i objavljivanje sadržaja na web stranici bez potrebe za tehničkim znanjem ili programiranjem. To omogućuje korisnicima da brzo dodaju nove članke, slike, videozapise i druge vrste sadržaja.

- Daljinsko ažuriranje web stranice

Jedna od ključnih prednosti CMS-a je mogućnost daljinskog ažuriranja web stranice. Korisnici mogu pristupiti CMS-u putem interneta i ažurirati sadržaj web stranice s bilo kojeg mjesta, osiguravajući da se na web stranici uvijek prikazuju najnovije informacije i promjene.

- Dosljednost u izgledu i korisničkom iskustvu

CMS omogućuje postavljanje predložaka i stilova koji se primjenjuju na sve stranice web stranice. To osigurava dosljednost u izgledu, stilu i korisničkom iskustvu, bez obzira na broj stranica.

- Prilagodba web stranice poslovnim potrebama

CMS omogućuje prilagodbu web stranice prema specifičnim poslovnim potrebama. Korisnici mogu dodavati nove module, funkcionalnosti i integrirati vanjske aplikacije kako bi stvorili web stranicu koja najbolje odgovara njihovim zahtjevima.

- Smanjenje troškova održavanja web stranice

Upotreba CMS-a značajno smanjuje troškove održavanja web stranice. Korisnici mogu samostalno upravljati sadržajem, eliminirajući potrebu za stalnim angažmanom web developera ili web administratora za svaku promjenu na web stranici.

- Integracija s drugim poslovnim aplikacijama

CMS omogućuje jednostavnu integraciju web stranice s drugim poslovnim aplikacijama kao što su CRM (Customer Relationship Management) sustavi ili sustavi

za upravljanje resursima. To olakšava bolje upravljanje poslovnim procesima i povećanje učinkovitosti.

- Pohrana arhiviranog sadržaja

CMS omogućuje pohranu arhiviranog sadržaja za buduću upotrebu. Korisnici mogu spremati i organizirati arhivirane materijale za referencu ili ponovnu upotrebu.

3.3. Popularni CMS sustavi

U ovom poglavlju bit će razmatrani neki od najpopularnijih CMS sustava (Slika 5) koji se široko koriste u industriji web razvoja. Svaki od ovih CMS sustava ima svoje specifičnosti, prednosti i nedostatke, te ih je važno upoznati pri odabiru najprikladnijeg CMS-a za određeni projekt.

Most popular content management systems

© W3Techs.com	usage	change since 1 May 2023	market share	change since 1 May 2023
1. WordPress	43.2%		63.2%	-0.1%
2. Shopify	3.8%		5.6%	
3. Wix	2.5%		3.7%	
4. Squarespace	2.1%		3.1%	
5. Joomla	1.8%		2.7%	

percentages of sites

Slika 5: Najpopularniji CMS sustavi (<https://w3techs.com/>)

3.3.1. WordPress

WordPress je nastao iz želje za elegantnim, dobro strukturiranim osobnim sustavom za objavljivanje stranica, izgrađenim na PHP-u i MySQL-u te licenciranom pod GPL licencom. To je službeni nasljednik b2/cafeolog platforme. WordPress je suvremeni softver, ali njegovi korijeni i razvoj sežu u 2001. godinu. Riječ je o zreлом i stabilnom proizvodu. Tvorcima se nadaju da će fokusiranjem na korisničko iskustvo i web standarde stvoriti alat koji je drugačiji od svega ostalog što postoji.

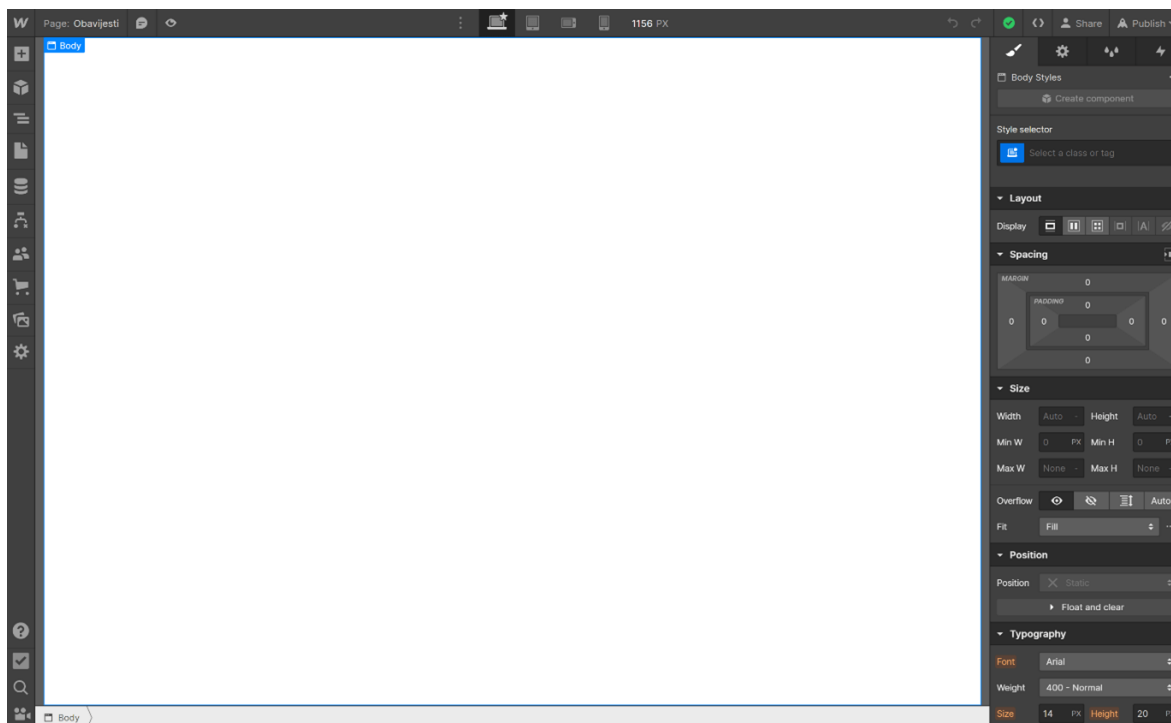
WordPress web stranica je svaka stranica koja koristi WordPress kao svoj sustav za upravljanje sadržajem (CMS). WordPress pokreće back-end stranice (sučelje na kojem se korisnik prijavljuje za izmjene ili dodavanje novog sadržaja) i front-end (vidljivi dio stranice koji posjetitelji vide na webu) (Wordpress, n.d.).

3.3.2. Webflow

Webflow je napredna *cloud-based* platforma koja pruža korisnicima mogućnost izrade profesionalnih web stranica i web aplikacija bez potrebe za programiranjem. Jedan od ključnih elemenata Webflow platforme je drag-and-drop editor koji omogućuje korisnicima da vizualno oblikuju i aranžiraju elemente na svojoj web stranici (Slika 6). Ova intuitivna metoda dizajniranja olakšava stvaranje jedinstvenih i atraktivnih web projekata.

Osim toga, Webflow nudi integracije s različitim alatima i uslugama, što omogućuje korisnicima da prošire funkcionalnost svoje web stranice. Na primjer, moguće je povezati web stranicu s vanjskim uslugama za upravljanje e-poštom, analitikom ili e-trgovinom (Webflow, n.d.).

Glavna razlika između Webflowa i WordPressa je u pristupu izradi web stranica. Webflow je pogodan za one koji žele veću kontrolu nad dizajnom i funkcionalnostima, dok je WordPress jednostavniji za upotrebu i popularan izbor za blogove, manje web stranice i trgovine. Odluka o tome koji alat odabrati ovisi o specifičnim potrebama projekta, tehničkim vještinama i preferencijama korisnika.

Slika 6: Webflow sučelje

4. Figma

Figma je kolaborativni alat za dizajn korisničkog sučelja koji korisnicima omogućuje zajednički rad na stvaranju interaktivnih prototipova. Od svog prvog izdanja 2016. godine, Figma je postala popularan alat kako u industriji web dizajna tako i u online zajednicama. Korisnici mogu surađivati i dijeliti predloške, dizajne i „widgete“ s milijunima korisnika diljem svijeta.

Figma radi na bilo kojem operativnom sustavu koji pokreće web preglednik. Macovi, Windows računala, Linux, pa čak i Chromebookovi mogu se koristiti Figmom. To je jedini alat za dizajn te vrste koji to čini, a u tvrtkama koje koriste hardver s različitim operativnim sustavima, svatko i dalje može dijeliti, otvarati i uređivati Figma datoteke. U Figmi nema potrebe za posredničkim mehanizmom kako bi dizajn bio dostupan svima.

Osobe koje gledaju i uređuju datoteku prikazane su na vrhu aplikacije kao kružni avatari. Svaka osoba također ima vlastiti pokazivač, tako da je lako pratiti tko što radi. Klikom na tuđi avatar povećava se ono što ta osoba gleda u tom trenutku.

Koristeći Figmu, glavni dizajner može provjeriti što tim dizajnira u stvarnom vremenu jednostavnim otvaranjem zajedničke datoteke. Ako dizajner na neki način krivo protumači „brief“ ili korisničku priču, ova značajka omogućuje voditelju dizajna da intervenira, ispravi tijek i uštedi sate koji bi inače bili izgubljeni.

Figma prikazuje isječke koda na bilo kojem odabranom okviru ili objektu u CSS, iOS ili Android formatima kako bi ih programeri koristili prilikom pregleda datoteke dizajna. Komponente dizajna može pregledati bilo koji programer u bilo kojoj datoteci koju može vidjeti. Nema potrebe za korištenjem alata treće strane za dobivanje informacija.

Figmin pristup bibliotekama je jednostavan i lak za upravljanje. Dizajneri mogu stvoriti datoteke koje su pune komponenti ili koristiti komponente na stranici za organiziranje biblioteke uzoraka. Svaki okvir na Figma stranici postaje organizacijski odjeljak u knjižnici tima (Kopf, n.d.)

Koristi Figma alata su (Maiorca, n.d.):

- Mozganje (eng. *Brainstorming*)
- Dizajniranje web stranice
- Izrada prototipa aplikacija

- Upravljanje projektima
- Umne mape

4.1. FigJam

FigJam je Figmin online alat za suradnju u dizajnu. Omogućuje pojedincu i timu da zajedno rade na dizajnu u stvarnom vremenu, što olakšava dobivanje povratnih informacija i brzo unošenje promjena.

FigJam je odličan za timske projekte jer svima omogućuje da vide isti dizajn i daju komentare ili prijedloge izravno na dizajn. To može biti korisno za dobivanje ideja od različitih članova tima ili za brzo unošenje izmjena u dizajn na temelju povratnih informacija.

Jedna mana FigJama je ta što nema sve značajke Figma, pa će možda trebati koristiti oba alata za određene zadatke. Međutim, općenito je FigJam koristan alat koji može uvelike olakšati rad na dizajnu s timom (Geldart, 2022.).

5. Projekt

Cilj ovog praktičnog dijela rada je dizajnirati i implementirati fakultetsku web stranicu na dva načina: klasičnim, tj. ručnim kodiranjem i pomoću alata Webflow. Projekt će biti objašnjen korak po korak, počevši od dizajna stranice u alatu Figma, a zatim kodiranje HTML-a, CSS-a i JavaScript-a i na kraju dizajniranje u Webflow-u.

Prva faza projekta uključuje dizajniranje fakultetske stranice u Figma alatu. Kroz ovaj korak, će se razviti struktura stranica, raspored elemenata, boje, tipografija i ostali vizualni elementi koji će odražavati identitet fakulteta. Dizajnirat će se stranica s ciljem postizanja intuitivnog korisničkog iskustva, jednostavnosti navigacije i suvremenog izgleda.

Nakon dizajniranja u Figma alatu, prelazi se na implementaciju stranice. Fokusira se na kodiranje HTML-a, CSS-a i JavaScript-a kako bi se dizajn pretvorio u funkcionalnu web stranicu. Web stranica će sadržavati informacije o fakultetu, programe studija, nastavne planove, kontakt informacije i druge relevantne sadržaje. Koristit će se najnovije web tehnologije i najbolje prakse kodiranja kako bi se osiguralo da stranica bude responzivna, brza i pristupačna na različitim uređajima i preglednicima.

Treća faza projekta uključuje izradu stranice u alatu Webflow. Koristit će se dizajn stranice kao referenca. Nakon završetka izrade stranice u oba alata, uspoređuju se rezultati.

5.1. Wireframe

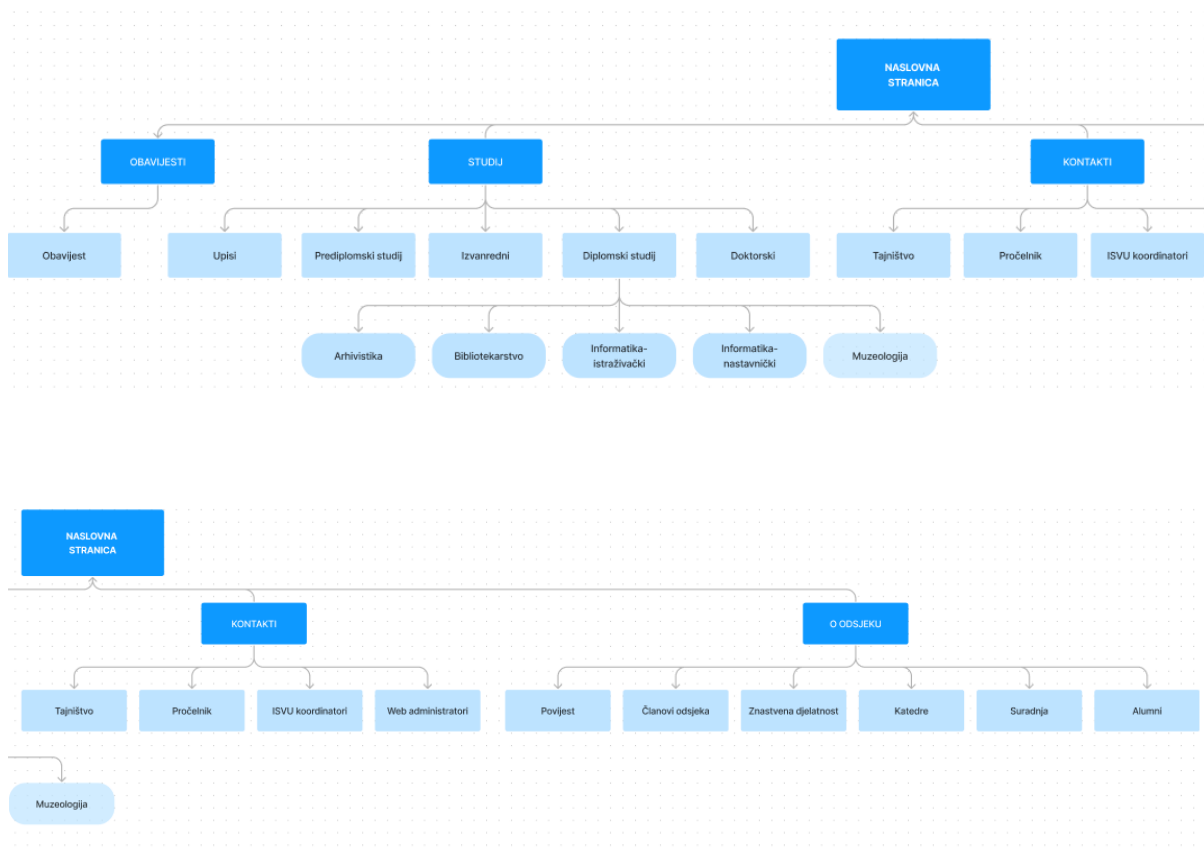
Žičani okvir (eng. *wireframe*) web stranice, poznat i kao shema stranice ili nacrt zaslona, vizualni je vodič koji predstavlja skeletni okvir web stranice. Žičani okviri stvoreni su u svrhu raspoređivanja elemenata kako bi se na najbolji način postigla određena svrha. Svrha je obično vođena poslovnim ciljem i kreativnom idejom. Žičani okvir prikazuje izgled stranice ili raspored sadržaja web stranice, uključujući elemente sučelja i navigacijske sustave te način na koji oni rade zajedno. Žičani okvir obično nema tipografski stil, boju ili grafiku, budući da je glavni fokus na funkcionalnosti, ponašanju i prioritetu sadržaja.

Žičani okviri fokusirani su na:

- Raspon dostupnih funkcija
- Relativne prioritete informacija i funkcija
- Pravila za prikaz određenih vrsta informacija
- Učinak različitih scenarija na prikaz

Iterativni proces, stvaranje žičanih okvira učinkovit je način za izradu brzih prototipova stranica, dok se istovremeno mjeri praktičnost koncepta dizajna. Wireframing obično počinje između strukturalnog rada na visokoj razini – poput dijagrama toka ili karte web stranice – i dizajna zaslona.

Okvirni plan web stranice može se rastaviti na tri komponente: dizajn informacija, dizajn navigacije i dizajn sučelja. Izgled stranice je mjesto gdje se ove komponente spajaju, dok je wireframing ono što prikazuje odnos između ovih komponenti (Wikipedia: Website wireframe, n.d.). Na slici 7 je prikazan dijagram stranice.

Slika 7: Dijagram stranice napravljen u FigJamu

5.2. Dizajn

Prilikom dizajniranja stranice, prvi korak je potpuno razumijevanje ciljeva projekta i zahtjeva korisnika. U ovom slučaju, cilj je stvoriti stranicu koja će pružiti ključne informacije studentima informacijskih znanosti i osobama koje su zainteresirane za upisivanje tog studija. Potrebno je identificirati koje informacije treba prikazati na stranici, definirati funkcionalnosti koje će stranica imati i osigurati željeni korisnički doživljaj. Na taj način će se osigurati da stranica uspješno zadovoljava potrebe svojih korisnika.

Kao inspiracija za dizajn su korištene stranice FER-a (<https://www.fer.unizg.hr>) i Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti (<https://inf.ffzg.unizg.hr>).

5.2.1. Boje

Korištenje boja na web stranici ima važnu ulogu u stvaranju vizualnog korisničkog iskustva. Boje mogu prenijeti različite poruke, stvoriti određeno raspoloženje i naglasiti

ključne elemente stranice. Pravilno korištenje boja može poboljšati preglednost, usmjerenje korisnika na važne informacije i stvoriti skladan dizajn.

Ovu su boje koje su korištene pri izradi stranice:

Boja navigacijske trake: #6281D0

Primarna: #4B65A7

Pozadinska boja: #FFFFFF

Boja footera: #343A40

5.2.2. Slike

Sve slike korištene u ovom projektu su preuzete s Unsplasha¹. Unsplash je popularna internetska platforma koja pruža visokokvalitetne slike bez naknade (eng. *royalty-free*) koje prilažu fotografiji iz cijelog svijeta. Korištenje slika iz Unsplasha osigurava da projekt ima vizualno privlačan i profesionalan izgled dok je u skladu s propisima o autorskim pravima.

5.2.3. Lorem Ipsum

Lorem Ipsum je naziv uobičajene podvrste teksta za rezervirano mjesto. Lorem Ipsum se vrlo često koristi kada je neki dio koji se inače treba ispuniti tekstom (koji nešto znači) privremeno prazan. Ipak, kako ne bi bio prazan koristi se Lorem Ipsum.

U osnovi radi se o tekstu koji sam po sebi nema značenje, koristi se kako bi se ispunio prostor koji bi u suprotnom bio prazan i koji služi pobližem prikazivanju toga kako će stvarni tekstualni oblik sadržaja izgledati nakon što bude gotov.

Najčešći razlog korištenja Lorem Ipsum teksta je odvrćanje korisnika od pravog sadržaja. Kada netko stvara predložak ili koristi besplatne primjere predložaka internetskih stranica, želi dobiti povratne informacije o dizajnu, a ne da korisnici budu zauzeti čitanjem teksta (PCchip, 2019.).

5.2.4. Dizajniranje u Figma

Dizajniranje prije kodiranja je bitno zbog vizualne reprezentacije. Moguće je dobiti jasnu sliku o tome kako će stranica izgledati i funkcionirati prije početka kodiranja. To omogućuje iterativni dizajnerski proces i mogućnost mijenjanja i poboljšanja te samim

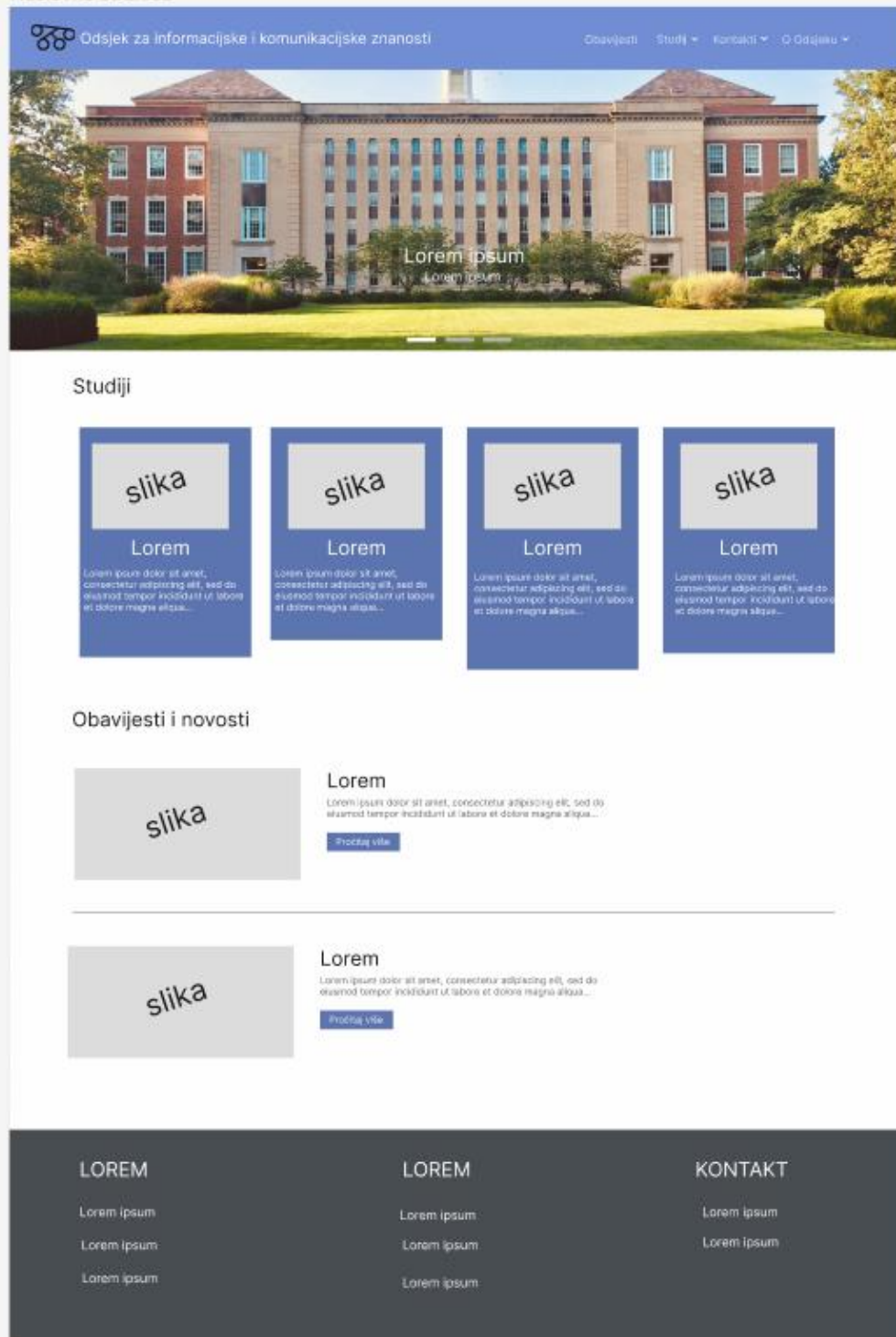
---

¹ <https://unsplash.com/>

time štedi vrijeme zato što se brzo i lako mogu testirati ideje bez potrebe za pisanjem koda. Projektna stranica je dizajnirana pomoću alata Figma.

Naslovna stranica

Naslovna stranica

Slika 8: Dizajn naslovne stranice

Dizajn naslovne stranice fakulteta (Slika 8) kombinira estetiku, funkcionalnost i korisničko iskustvo kako bi privukao pažnju posjetitelja, omogućio im lako snalaženje po stranici i pružio sve potrebne informacije na jednostavan i privlačan način.

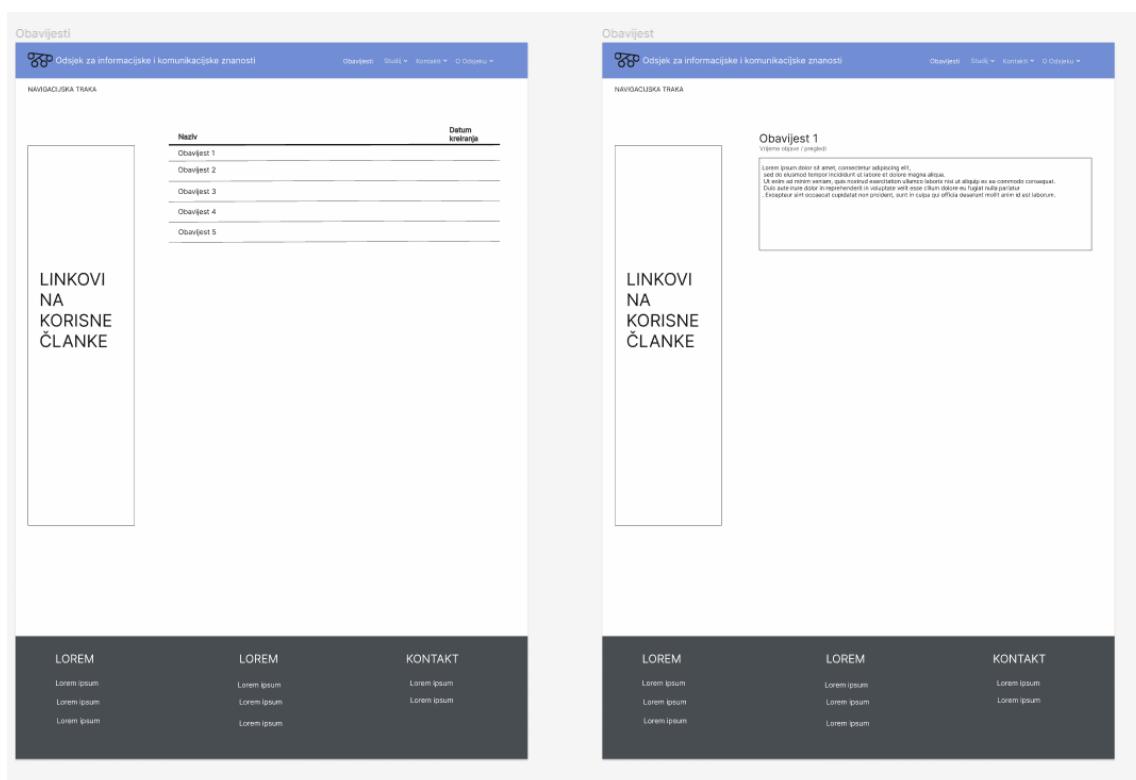
Naslovna stranica kao i svaka druga podstranica projekta sadrži navigacijsku traku i podnožje (eng. *footer*). Navigacijska traka se nalazi na vrhu stranice i omogućuje korisnicima da brzo pristupe različitim dijelovima web stranice, kao što su „Obavijesti“, „Studiji“, „Kontakti“ i „O Odsjeku“. Na kraju stranice se nalazi *footer*, koji sadrži korisne informacije o fakultetu, kao što su adresa, kontakt podaci, korisne linkove i najnovije obavijesti.

Karusel (eng. *carouse*) je smješten odmah ispod navigacijske trake koji prikazuje različite slike i tekst kako bi privukao pažnju posjetitelja. Karusel može sadržavati slike fakulteta, motivirajuće citate ili informacije o događajima i novostima.

Nakon karusela slijedi sekcija posvećena studijima. Ovdje posjetitelji mogu odmah vidjeti koje studije iz područja informacijskih znanosti nudi fakultet. Nalazi se na naslovnoj stranici tako da zainteresirani posjetitelji mogu lako i brzo doći do informacija o studiju koji ih zanimaju. Svaki studij je predstavljen slikom, naslovom i kratkim opisom.

Sljedeća sekcija na naslovnoj stranici je posvećena obavijestima i novostima. Ovdje se prikazuju najnovije vijesti i informacije o događanjima, projektima, istraživanjima ili drugim relevantnim temama. Također se mogu prikazivati vijesti vezane za studij, predavanja i obavijesti profesora. Posjetitelji mogu kliknuti na ove obavijesti kako bi saznali više detalja na posebnoj stranici.

Stranica Obavijesti

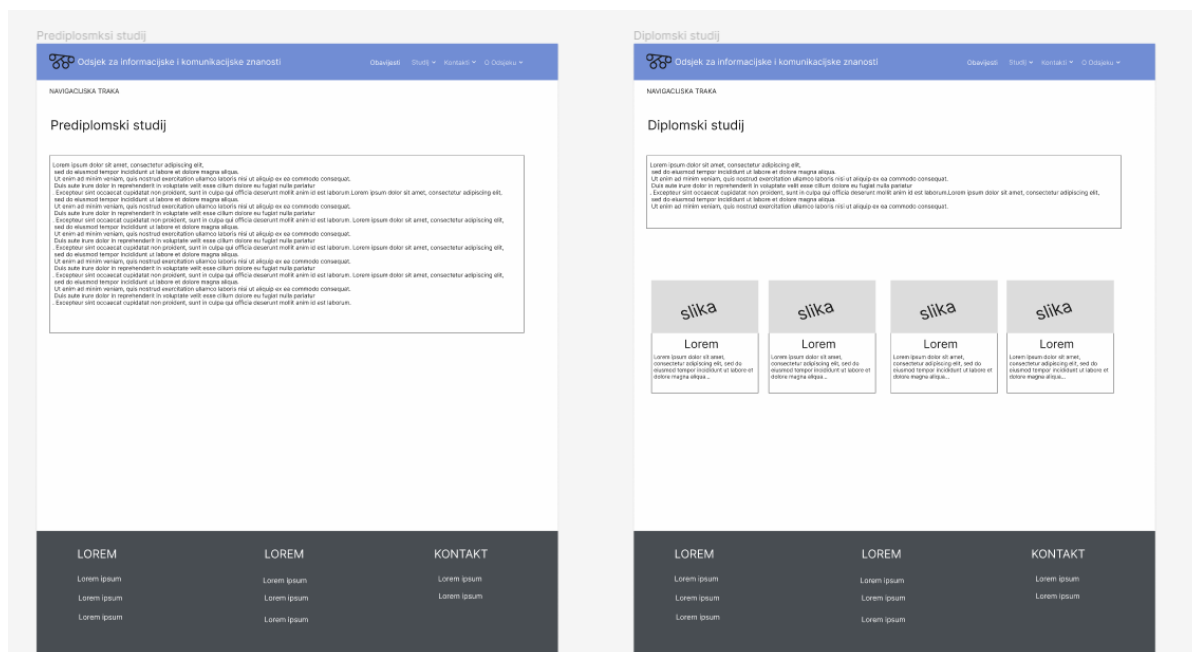
Slika 9: Dizajn stranice „Obavijesti“

Stranica s obavijestima ima organiziranu strukturu koja omogućuje korisnicima jednostavan pristup relevantnim informacijama. Na lijevoj strani stranice nalaze se korisni linkovi koji omogućuju brz pristup različitim dijelovima stranice ili drugim važnim resursima. To na stranici Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti mogu biti linkovi poput „Informacije za bruceše“, „Dokumenti i upute“, „Završni i diplomski radovi“ ili „Radionice“ itd.

S desne strane stranice nalazi se popis obavijesti. Ovdje se prikazuju najnovije obavijesti ili vijesti koje su važne za posjetitelje i studente. Svaka obavijest je predstavljena naslovom i datumom kreiranja. Posjetitelji mogu kliknuti na pojedinačne obavijesti kako bi prošli na posebnu stranicu s detaljima.

Stranica s obavijestima (s desne strane) sadrži naslov obavijesti, datum kreiranja, broj pregleda i ispod toga se nalazi sadržaj obavijesti.

Stranice „Studij“ i „Kontakti“ imaju jednostavan dizajn kako bi korisnicima pružile jasne i relevantne informacije. Obje stranice koriste jednostavan dizajn kako bi informacije bile pregledne i lako dostupne korisnicima. Naglasak je na funkcionalnosti i korisničkom iskustvu, omogućavajući posjetiteljima da brzo pronađu potrebne informacije i ostvare kontakt s fakultetom ako je potrebno.

Slika 10: Dizajn podstranice „Studiji“

5.3. Kodiranje stranice

Potrebno je kreirati mapu koja će sadržavati sve što će se nalaziti na stranici i posebne podmape za svaku podstranicu (Slika 11).

Name	Date modified	Type	Size
css	9.10.2021. 16:44	File folder	
js	9.10.2021. 16:44	File folder	
Kontakti	24.6.2023. 21:45	File folder	
Obavijesti	8.6.2023. 16:19	File folder	
Odsjek	17.6.2023. 12:30	File folder	
Slike	24.6.2023. 15:49	File folder	
Studij	19.6.2023. 13:37	File folder	
index	24.6.2023. 22:07	Brave HTML Docu...	16 KB
kontakt	26.5.2023. 16:15	Brave HTML Docu...	0 KB
obavijesti	24.6.2023. 22:09	Brave HTML Docu...	6 KB
odsjek	24.6.2023. 22:35	Brave HTML Docu...	8 KB
studij	26.5.2023. 16:22	Brave HTML Docu...	4 KB
style	24.6.2023. 22:20	CSS Source File	5 KB

Slika 11: Mape za stranicu

Kodiranje započinje s *index.html* datotekom koja je naslovna stranica. Definira se vrsta dokumenta pomoću *!DOCTYPE* elementa. Unutar *head* oznaka (Slika 12) definiraju se različiti elementi i metapodaci koji pružaju informacije o dokumentu, ali nisu vidljivi na samoj stranici. Oznaka `<meta charset="UTF-8">` definira znakovnik koji se koristi za prikazivanje znakova na stranici. Oznaka `<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">` definira način na koji se stranica prilagođava različitim veličinama zaslona. Oznaka `<title>` definira naslov dokumenta koji se prikazuje na kartici preglednika ili u rezultatima pretraživanja. Oznaka `<link rel="stylesheet" href="style.css">` učitava vanjsku CSS datoteku koja definira stilove za dokument.

Bootstrap je uključen u projekt putem vanjske datoteke. Ova datoteka sadrži sve potrebne CSS i JavaScript datoteke koje čine Bootstrap framework. Integracija Bootstrapa putem vanjske datoteke omogućava jednostavno ažuriranje i održavanje, jer se promjene u Bootstrapu mogu primijeniti na cijeli projekt samo mijenjanjem ili ažuriranjem te vanjske datoteke. Osim toga, korištenje vanjske datoteke za Bootstrap omogućava i bolje upravljanje kodom i organizaciju projekta. Bootstrap css je uključen unutar *head* oznake s `<link rel="stylesheet" href="/css/bootstrap.css">`, a JavaScript na kraju *body* oznake s `<script src="/js/bootstrap.bundle.js"></script>`.

U *head* oznaku su također uključeni `<link rel="stylesheet" href="https://cdn.jsdelivr.net/npm/bootstrap-icons@1.3.0/font/bootstrap-icons.css">`, `<link rel="icon" type="image/x-icon" href="/slike/favicon.ico">` i `<script src="https://kit.fontawesome.com/6e9a108fee.js" crossorigin="anonymous"></script>` koji omogućuju korištenje ikona.


```
<? index.html > Settings <? odsjek.html <? clanovi.html <? obavijesti.html <? barbaric.html # style.css \ <? pri
<? index.html > html > body > nav.navbar.navbar-expand-lg.navbar-dark.py-3.fixed-top > div.container > a
1 <!DOCTYPE html>
2 <html lang="en">
3 <head>
4 <meta charset="UTF-8">
5 <meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="IE=edge">
6 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
7 <link rel="stylesheet" href="/css/bootstrap.css">
8 <link rel="stylesheet" href="https://cdn.jsdelivr.net/npm/bootstrap-icons@1.3.0/font/bootstrap-icons.css">
9 <link rel="icon" type="image/x-icon" href="/slike/favicon.ico">
10 <script src="https://kit.fontawesome.com/6e9a108fee.js" crossorigin="anonymous"></script>
11 <link rel="stylesheet" href="/style.css">
12
13
14 <title>Stranica Faksa</title>
15
16 </head>
```

Slika 12: Definiranje `<head>` elementa stranice

5.3.1. Naslovna stranica

Na naslovnoj kao i na ostalim stranicama se sav sadržaj nalazi u `<body>` oznaci. Bootstrap omogućuje jednostavno i brzo stiliziranje elemenata pomoću klasa. Korištenjem odgovarajućih Bootstrap klasa, moguće je primijeniti različite stilove, raspored, reaktivnost i druge vizualne efekte na elemente stranice. U kodu projekta koriste se komentari kako bi se odvojile i označile različite sekcije. Komentari su linije teksta ili blokovi teksta koji se ne izvršavaju kao kod, već služe kao objašnjenje ili oznaka za razumijevanje koda, na primjer `<!-- Navbar -->`.

Navigacijska traka je stvorena s HTML oznakom `<nav>` i Bootstrap klasom „*navbar*“. Zatim se unutar navigacijske trake nalazi lista `<ul>` s pojedinačnim elementima navigacije `<li>` i poveznicama `<a>`. Svaki element navigacije je stiliziran s Bootstrap klasom „*nav-item*“, a poveznice s klasom „*nav-link*“. Nakon uključivanja Bootstrap stila i skripte, navigacijska traka će dobiti stilizaciju i interaktivnost prema Bootstrap dizajnu, uključujući reaktivni izgled na različitim uređajima. U CSS datoteci se mogu prilagoditi stilovi Bootstrap komponenti prema potrebama. Navigacijska traka sadrži logo i naslov smještene s lijeve strane, dok su s desne strane linkovi za stranicu „Obavijesti“,

„Studiji“, „Kontakti“ i „O odsjeku“. Meni „Studiji“ i „Kontakti“ su prikazani kao padajući izbornici koji se otvaraju kada se pređe pokazivačem preko njih. Slika 13 prikazuje kod za navigacijsku traku.

```

<!-- Navbar -->
<nav class="navbar navbar-expand-lg navbar-dark py-3 fixed-top" style="background-color: #6281D0;">
  <div class="container">
    <a class="navbar-brand d-none d-md-block" href="/index.html" style="text-decoration: none;">
      
      Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
    </a>
    <a href="/index.html">
      
    </a>
    <button class="navbar-toggler" type="button" data-bs-toggle="collapse" data-bs-target="#navmenu">
      <span class="navbar-toggler-icon"></span>
    </button>
    <div class="collapse navbar-collapse" id="navmenu">
      <ul class="navbar-nav ms-auto">
        <li class="nav-item">
          <a href="/obavijesti.html" class="nav-link">Obavijesti</a>
        </li>
        <li class="nav-item dropdown">
          <a class="nav-link dropdown-toggle" id="navbarDropdownMenuLink" data-bs-toggle="dropdown" aria-haspopup="true"
            aria-expanded="false" href="/studij.html">
            Studij
          </a>
          <div class="dropdown-menu" aria-labelledby="navbarDropdownMenuLink">
            <a class="dropdown-item" href="/Studij/uspisi.html">Upisi</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Studij/prediplomski.html">Prediplomski studij</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Studij/diplomski.html">Diplomski studij</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Studij/doktorski.html">Poslijediplomski doktorski studij</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Studij/izvanredni.html">Izvanredni studij</a>
          </div>
        </li>
        <li class="nav-item dropdown">
          <a class="nav-link dropdown-toggle" id="navbarDropdownMenuLink" data-bs-toggle="dropdown" aria-haspopup="true" aria-expanded="false"
            href="/kontakt.html">
            Kontakti
          </a>
          <div class="dropdown-menu" aria-labelledby="navbarDropdownMenuLink">
            <a class="dropdown-item" href="/Kontakti/tajnistvo.html">Tajništvo</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Kontakti/procelnik.html">Pročelnik</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Kontakti/isvukor.html">ISVU koordinatori</a>
            <a class="dropdown-item" href="/Kontakti/webadmin.html">Web administratori</a>
          </div>
        </li>
        <li class="nav-item">
          <a href="/odsjek.html" class="nav-link">Odsjek</a>
        </li>
      </ul>
    </div>
  </div>
</nav>
<!-- Navbar -->

```

Slika 13: Kod za navigacijsku traku

Footer se nalazi na dnu svake podstranice. Definiran je s oznakom `<footer>`. Footer ima tamnu pozadinu „bg-dark“ i tekst u neaktivnoj (sivoj) boji „text-muted“. Unutar njega se nalaze tri stupca. Prvi stupac ima naslov „Najnovije“ i ispod njega se nalaze linkovi na najnovije obavijesti. Drugi stupac je namijenjen korisnim poveznicama, poput „Kako mora izgledati seminarski rad“ i „Settings“. Treći stupac sadrži informacije

za kontakt, uključujući adresu, e-poštu, telefonski broj i faks. Ispred svakog reda s kontakt informacijama, koristi se ikona koja je omogućena pomoću biblioteke *Font Awesome*. Ove ikone se prikazuju kao mali simboli koji vizualno predstavljaju odgovarajuću vrstu kontakta. Primjerice, `<i class="fas fa-home me-3 text-secondary"></i>` predstavlja ikonicu kuće. Na kraju se nalazi sekcija o autorskim pravima i autoru web stranice. Slika 14 prikazuje kod za footer.

```

281
282 <!-- Footer -->
283 <footer class="text-center text-lg-start bg-dark text-muted mt-5">
284
285 <!-- Section: Links -->
286 <section class="">
287 <div class="container text-center text-md-start mt-5 pt-5">
288 <!-- Grid row -->
289 <div class="row mt-3">
290
291 <div class="col-md-2 col-lg-2 col-xl-2 mx-auto mb-4">
292 <!-- Najnovije -->
293 <h6 class="text-uppercase fw-bold mb-4">
294 Najnovije
295 </h6>
296 <p>
297 <a href="/Obavijesti/tajnistvo.html" class="text-reset">Tajništvo</a>
298 </p>
299 <p>
300 <a href="#" class="text-reset">Ana Barbarić - konzultacije 29. lipnja 2023. i službeni put</a>
301 </p>
302 <p>
303 <a href="#" class="text-reset">Stublić & konzultacije 29.5.</a>
304 </p>
305 <p>
306 <a href="#" class="text-reset">Znašveni skup "Filmske i televizijske ekranizacije hrvatske dramske književnosti do 1990. godine i njihov kritički odjek"</a>
307 </p>
308 </div>
309
310 <div class="col-md-3 col-lg-3 col-xl-3 mx-auto mb-4">
311 <!-- Links -->
312 <h6 class="text-uppercase fw-bold mb-4">
313 Korisni linkovi
314 </h6>
315 <p>
316 <a href="#" class="text-reset">Kako mora izgledati seminarski rad</a>
317 </p>
318 <p>
319 <a href="#" class="text-reset">Članovi odsjeka</a>
320 </p>
321 <p>
322 <a href="#" class="text-reset">Raspored</a>
323 </p>
324 <p>
325 <a href="#" class="text-reset">Upisi</a>
326 </p>
327 </div>
328
329 <div class="col-md-4 col-lg-4 col-xl-4 mx-auto mb-4">
330 <!-- Links -->
331 <h6 class="text-uppercase fw-bold mb-4">Kontakt</h6>
332 <p><i class="fas fa-graduation-cap me-3 text-secondary"></i></p>
333 Sveučilište u Zagrebu
334 <p>
335 <i class="fas fa-home me-3 text-secondary"></i>
336 Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb
337 </p>
338 <p>
339 <i class="fas fa-envelope me-3 text-secondary"></i>
340 info@example.com
341 </p>
342 <p><i class="fas fa-phone me-3 text-secondary"></i> Tel: 01/4092302, primanje poziva 14.00-15.30</p>
343 <p><i class="fas fa-print me-3 text-secondary"></i> + 01 234 567 89</p>
344 </div>
345
346 </div>
347
348 </div>
349 </section>
350
351
352 <!-- Copyright -->
353 <div class="text-center p-4" style="background-color: rgba(0, 0, 0, 0.025);">
354 © 2023 Copyright:
355 Domagoj Maljković
356 </div>
357 <!-- Copyright -->
358 </footer>
359 <!-- Footer -->

```

Slika 14: Kod za footer

Ispod navigacijske trake na naslovnoj stranici se nalazi karusel. Karusel je interaktivni element koji omogućuje prikazivanje slika i poruka prema rotirajućem principu. Ima tri slike. Svaka slika u karuselu može imati pridružen tekst koji se po potrebi može dodati kako bi se dodatno objasnio sadržaj ili privukla pažnja posjetitelja. Korisnici mogu koristiti navigacijske strelice ili linije na dnu karusela kako bi se prebacivali između slika. Slika 15 prikazuje kod za karusel.

```

82 <!-- Karusel -->
83
84 <div class="px-width">
85   <div id="carouselExampleCaptions" class="carousel slide">
86     <div class="carousel-indicators">
87       <button type="button" data-bs-target="#carouselExampleCaptions" data-bs-slide-to="0" class="active" aria-current="true" aria-label="Slide 1"></button>
88       <button type="button" data-bs-target="#carouselExampleCaptions" data-bs-slide-to="1" aria-label="Slide 2"></button>
89       <button type="button" data-bs-target="#carouselExampleCaptions" data-bs-slide-to="2" aria-label="Slide 3"></button>
90     </div>
91     <div class="carousel-inner">
92       <div class="carousel-item active">
93         
94         <div class="carousel-caption d-none d-md-block mb-5">
95           <h5>Upisi</h5>
96           <p>tekst o upisima</p>
97         </div>
98       </div>
99       <div class="carousel-item" style="height: 500px;">
100        
101        <div class="carousel-caption d-none d-md-block">
102          <h5>Second slide label</h5>
103          <p>Some representative placeholder content for the second slide.</p>
104        </div>
105      </div>
106      <div class="carousel-item">
107        
108        <div class="carousel-caption d-none d-md-block">
109          <h5>Third slide label</h5>
110          <p>Some representative placeholder content for the third slide.</p>
111        </div>
112      </div>
113    </div>
114    <button class="carousel-control-prev" type="button" data-bs-target="#carouselExampleCaptions" data-bs-slide="prev">
115      <span class="carousel-control-prev-icon" aria-hidden="true"></span>
116      <span class="visually-hidden">Previous</span>
117    </button>
118    <button class="carousel-control-next" type="button" data-bs-target="#carouselExampleCaptions" data-bs-slide="next">
119      <span class="carousel-control-next-icon" aria-hidden="true"></span>
120      <span class="visually-hidden">Next</span>
121    </button>
122  </div>
123 </div>
124
125 <!-- Karusel -->

```

Slika 15: Kod za karusel

Za sekciju „Studiji“ je primijenjen dizajn s četiri kartice u kojem svaka kartica predstavlja drugu vrstu studija: „Preddiplomski“, „Diplomski“, „Doktorski“ i „Izvanredni“. Kroz ovu strukturu s četiri kartice, posjetitelji stranice mogu brzo i jednostavno pregledati sve dostupne studije. Ako posjetitelj želi saznati više detalja o određenom studiju, može jednostavno kliknuti na tekst koji će ga odvesti na zasebnu stranicu posvećenu tom studijskom programu.

```

127 <!-- Studiji -->
128
129 <div class="container my-3" >
130 <h3 class="py-4">Studiji </h3>
131 <div class="row text-center">
132
133 <div class="col-md g-4">
134 <div class="card text-white" style="background-color: #4b65a7; ">
135 <div class="card-body text-center">
136
137 <a href="/Studij/prediplomski.html" class="text-white">
138
139 
140
141 <h3 class="card-title mb-3 text-light text-decoration-none">
142 | Prediplomski
143 </h3>
144
145 </a>
146
147 <p class="card-text mb-3">
148 | Temeljno znanje o informacijskim tehnologijama i informacijskom upravljanju i komunikaciji
149 </p>
150
151 </div>
152 </div>
153 </div>
154
155 <div class="col-md g-4">
156 <div class="card text-white" style="background-color: #4b65a7; ">
157 <div class="card-body text-center">
158
159 <a href="/obavijesti.html" class="text-white">
160
161 
162
163 <h3 class="card-title mb-3 text-light">
164 | Diplomski
165 </h3>
166
167 </a>
168
169 <p class="card-text mb-3">
170 <ul class="list-unstyled">
171 <a href="/Studij/arhivistika.html" class="text-white"><li class="mb-1"><i class="bi bi-archive text-white"></i> Arhivistika</li></a>
172 <a href="/Studij/bibliotekarstvo.html" class="text-white"><li class="mb-1"><i class="bi bi-book text-white"></i> Bibliotekarstvo</li></a>
173 <li class="mb-1"><a href="/Studij/infistr.html" class="text-white"><i class="bi bi-laptop text-white"></i> Informatika-istraživački</li></a>
174 <li class="mb-1"><a href="/Studij/infnavst.html" class="text-white"><i class="fas fa-chalkboard-teacher"></i> Informatika-nastavnički</li></a>
175 <li class="mb-1"><a href="/Studij/muzeologija.html" class="text-white"><svg xmlns="http://www.w3.org/2000/svg" height="1em" viewBox="0 0 512 512">
176 <!--! Font Awesome Free 6.4.0 by @fontawesome - https://fontawesome.com License - https://fontawesome.com/license (Commercial License)
177 Copyright 2023 Fonticons, Inc. --><style>svg{fill:#ffffff}</style><path
178 d="M243.4 2.61-224 96c-14 6-21.8 21-18.7 35.8516.8 160 32 160v80 13.3 10.7 24 24
179 24H456c13.3 0 24-10.7 24-24v-80c15.2 0 28.3-10.7 31.3-25.65-4.8-29.9-18.7-35.81-224-96c-8-3.4-17.2-3.4-25.2 0zM128
180 224H64V420.3c-.6 -.3-1.2 .7-1.8 1.11-48 32c-11.7 7.8-17 22.4-12.9 35.9517.9 512 32 512H480c14.1 0 26.5-9.2
181 30.6-22.75-1.1-28.1-12.9-35.91-48-32c-.6 -.4-1.2-.7-1.8-1.1V224H384V416H344V224H280V416H232V224H168V416H128V224zM256 64a32
182 | 32 0 1 1 0 64 32 32 0 1 1 0-64z"/></svg> Muzeologija</li></a>
183 </ul>
184 </p>
185 </div>
186 </div>
187 </div>
188 </div>
189
190 <div class="col-md g-4">
191 <div class="card text-white" style="background-color: #4b65a7; ">
192 <div class="card-body text-center">
193
194 <a href="/obavijesti.html" class="text-white">
195
196 
197
198 <h3 class="card-title mb-3 text-light text-decoration-none">
199 | Doktorski
200 </h3>
201
202 </a>
203
204 <p class="card-text mb-3">
205 | Najviši stupanj znanstvenoga usavršavanja iz područja,
206 | a usmjeren je osposobljavanju za najsloženije znanstvenoistraživačke i stručne poslove.
207 </p>
208
209 </div>
210 </div>
211 </div>
212 <div class="col-md g-4">
213 <div class="card text-white" style="background-color: #4b65a7; ">
214 <div class="card-body text-center">
215
216 <a href="/obavijesti.html" class="text-white">
217
218 
219
220 <h3 class="card-text-decoration-nonetitle mb-3 text-light">
221 | Izvanredni

```

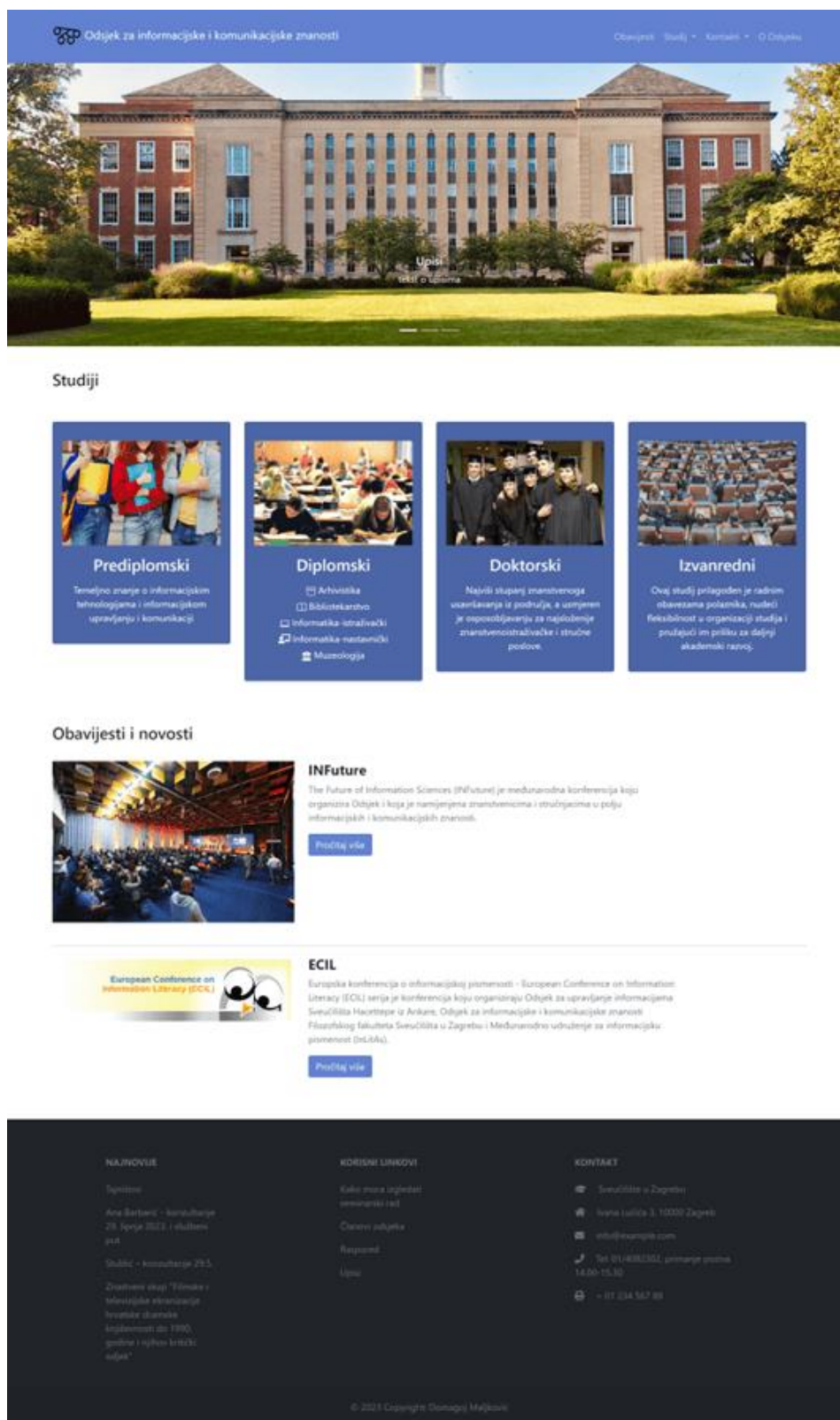
```

221 | | Izvanredni
222 | | </h3>
223 | |
224 | | </a>
225 | |
226 | | <p class="card-text mb-3">
227 | |     Ovaj studij prilagođen je radnim obavezama polaznika,
228 | |     nudeći fleksibilnost u organizaciji studija i pružajući im priliku za daljnji akademski razvoj.
229 | | </p>
230 | |
231 | | </div>
232 | </div>
233 | </div>
234 | </div>
235 |
236 | </div>
237 | </div>
238 | <!-- Studiji -->

```

Slika 16: Kod za sekciju „Studiji“

Sekcija „Novosti i obavijesti“ nalazi se ispod sekcije „Studiji“. Ova sekcija pruža najnovije informacije i obavijesti vezane uz Odsjek. Obavijest s lijeve strane sadrži sliku koja je prikladna za tu obavijest, dok se s desne strane nalazi naslov obavijesti, kratak opis i gumb „Pročitaj više“ koji vodi na zasebnu stranicu. Obavijesti su odijeljene horizontalnom linijom. Prema potrebi, se može dodati više novosti u ovoj sekciji. Slika 17 prikazuje naslovnu stranicu.

Slika 17: Naslovna stranica

5.3.2. Obavijesti

Ispod navigacijske trake se nalaze linkovi koji vode do prethodnih stranica. Ovi linkovi služe za navigaciju unatrag i omogućuju korisniku da se vrati na prethodne stranice bez potrebe za ponovnim korištenjem povratne tipke preglednika.

Nadalje, na podstranici „Obavijesti“ nalazi se lista obavijesti. Svaka obavijest predstavljena je kao stavka na listi i sadrži naslov, datum i kratak sažetak obavijesti. Kada korisnik prijeđe mišem preko bilo koje obavijesti, dolazi do efekta „hoversa“ koji mijenja boju pozadine. Obavijesti su preuzeti s originalne stranice Odsjeka. Stranica 18 prikazuje podstranicu "Obavijesti".

 Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Obavijesti • Studij • Kontakti • O Odsjeku

Odsjek za inf. znanosti > Obavijesti

Obavijesti

Brucosi
Informacije za brucose

Upisi na diplomatske studije
Izvanredni 2022./2023.

Konferencije
INFuture
ECIL

Naziv	Datum kreiranja
Tajništvo	01 Lipanj 2023
Ana Barbarić - konzultacije 29. lipnja 2023. i službeni put	27 Svibanj 2023
Stublić - konzultacije 29.5.	25 Svibanj 2023
Znanstveni skup "Filmske i televizijske ekranizacije hrvatske dramske književnosti do 1990. godine i njihov kritički odjek"	23 Svibanj 2023
Promjena datuma održavanja izv. ispitnog roka - Špiranec, Banek Zorica, Kos	28 Ožujak 2023
Ana Barbarić - konzultacije 27. ožujka 2023.	26 Ožujak 2023
Rajh - izvanredni rokovi	22 Ožujak 2023
Stublić - konzultacije i nastava 20.3.	20 Ožujak 2023
Arhivsko zakonodavstvo - obavijest o odgodi nastave (seminar)	15 Ožujak 2023
Goran Zlodi - konzultacije	13 Ožujak 2023
Vujić - konzultacije u ljetnom semestru	07 Ožujak 2023
Osnove digitalne obrade teksta i slike - početak nastave 03.03.2023	27 Veljača 2023
Računalna analiza teksta i podataka - početak nastave 28.2.2023.	27 Veljača 2023
Informacijska pismenost - početak nastave	27 Veljača 2023
Epistemologija informacijske znanosti - početak nastave	27 Veljača 2023
Sustavi za organizaciju znanja - početak nastave	27 Veljača 2023

NAJNOVIJE

Tajništvo
Ana Barbarić - konzultacije 29. lipnja 2023. i službeni put
Stublić - konzultacije 29.5.
Znanstveni skup "Filmske i televizijske ekranizacije hrvatske dramske književnosti do 1990. godine i njihov kritički odjek"

KORISNI LINKOVI

Kako mora izgledati seminarski rad
Članovi odsjeka
Raspored
Upisi

KONTAKT

 Sveučilište u Zagrebu
 Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb
 info@example.com
 Tel: 01/4092302, primanje poziva 14.00-15.30
 + 01 234 567 89

© 2023 Copyright: Domagoj Maljković

Slika 18: Obavijesti

5.3.3. Kontakti

Podstranica „Kontakti“ jednostavno prikazuje kontakt tajništva, pročelnika, ISVU koordinatora i Web administratora.

5.3.4. O odsjeku

Stranica „O odsjeku“ predstavlja informativni dio web stranice. Na vrhu stranice nalaze se kontakti. Ispod kontakata nalazi se sekcija sa šest kartica koje pružaju ključne informacije o Odsjeku. Svaka kartica predstavlja određenu tematsku cjelinu i daje sažeti pregled te teme. Kartice obuhvaćaju sljedeća područja: „Povijest“, „Članovi“, „Znanstvena djelatnost“, „Alumni“, „Suradnja“ i „Katedre“.

Svaka kartica sadrži gumb „Pročitaj više“, koji korisnika vodi na zasebnu stranicu s detaljnijim informacijama o odabranoj temi. Slika 19 prikazuje Podstranica „O odsjeku“.

Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultet Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb
Tel: 01/4092302
Fax: 01/4092438
Fax Filozofskog fakulteta: 01/6156879

Pročelnik:
izr. prof. dr. sc. Vedran Juričić (vjuricic@ffzg.unizg.hr)
Tel: 01/4092-319
Primanje studenata:
utorakom 9:30-11:00, soba E-321

Zamjenik pročelnika:
izr. prof. dr. sc. Goran Zlodi (gzlodi@ffzg.unizg.hr)
Tel: 01/4092348
Primanje studenata:
zimski semestar četvrtkom 13:30-15:00 sati, soba E-316
ljetni semestar srijedom 10:30-12:00 sati, soba E-316

Tajništvo:
Maja Žuković (maja.zukovic@ffzg.hr)
Tel: 01/4092302
Primanje studenata:
radnim danom 10:00-14:00, soba E-326
Pauza:
radnim danom 11:00-11:30

Povijest

Povijest odsjeka informacijskih i komunikacijskih znanosti

[Pročitaj više](#)

Članovi

Suradnik i znanstveno-nastavno osoblje

[Pročitaj više](#)

Znanstvena djelatnost

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti uvijek je bio i znanstvena i nastavna jedinica Filozofskog fakulteta.

[Pročitaj više](#)

Alumni

Svake godine na Odsjeku studij završe studenti koji se potom uspješno zapošljavaju na različitim radnim mjestima.

[Pročitaj više](#)

Katedre

Katedre na Odsjeku

[Pročitaj više](#)

Suradnja

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti tijekom godina ostvario je suradnju s nizom institucija u javnom sektoru te tvrtkama u privatnom sektoru.

[Pročitaj više](#)

NAJNOVIJE

Tajništvo

Ana Barbarić - konzultacije
29. lipnja 2023. i službeni put

Stubič - konzultacije 29.5.

Znanstveni skup "Filmske i televizijske ekvivalencije hrvatske dramske književnosti do 1990. godine i njihov kritički odsjek"

KORISNI LINKOVI

Kako mora izgledati seminarski rad

Članovi odsjeka

Raspored

Upisi

KONTAKT

 Sveučilište u Zagrebu

 Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

 info@okampio.com

 Tel: 01/4092302, primanje poziva 14:00-15:30

 + 01 234 567 89

Slika 19: Podstranica „O odsjeku“

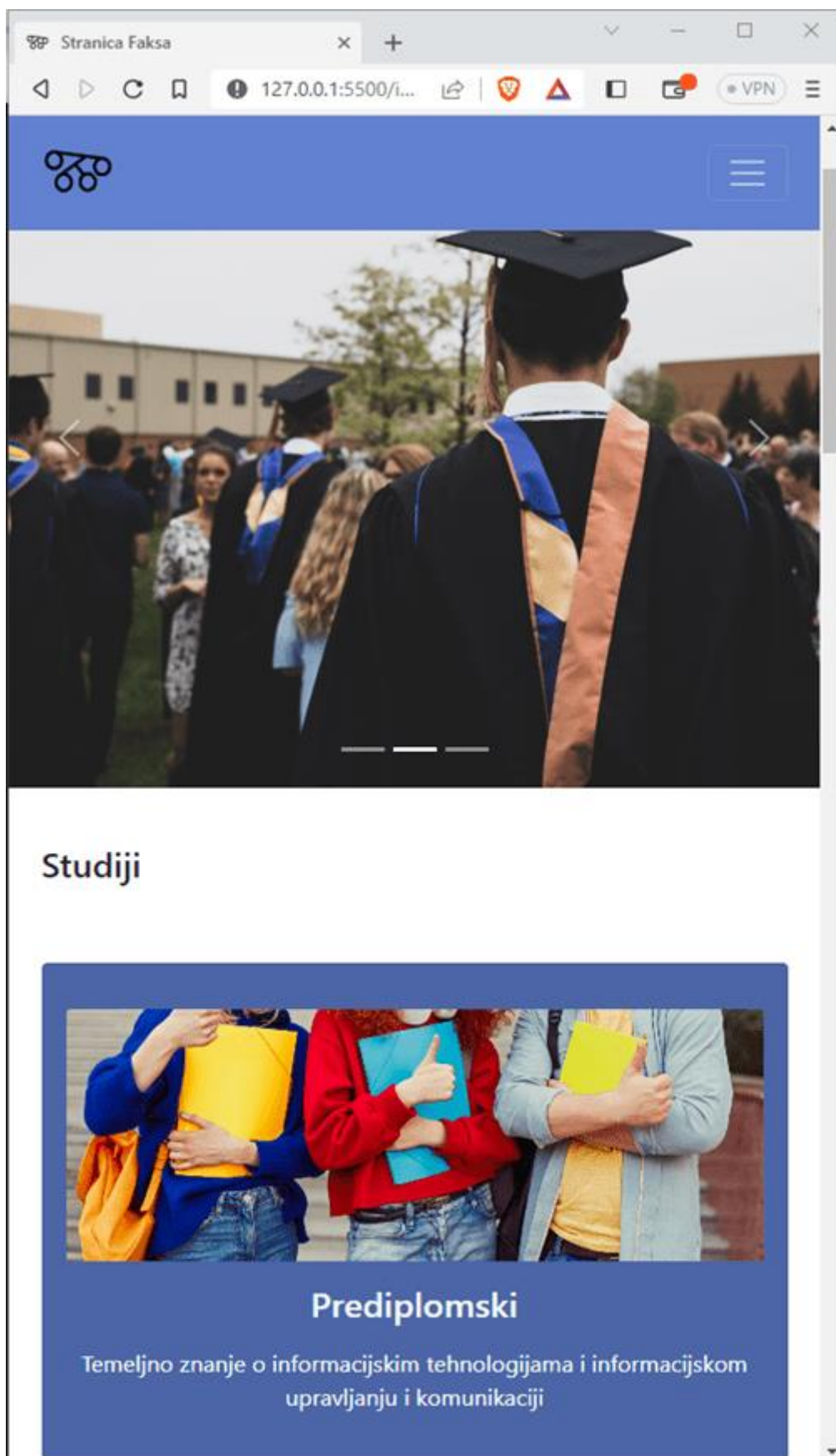
5.3.5. Responzivnost

Responzivnost je ključna karakteristika modernih web stranica. Bootstrap pruža moćne alate za lako postizanje responzivnog dizajna. Responzivnost u Bootstrapu omogućuje da se web stranica automatski prilagođava različitim veličinama zaslona, poput računalnih monitora, tableta ili mobilnih uređaja.

Bootstrap koristi tzv. „grid sustav“ koji se sastoji od 12 kolona. Ove kolone se zatim raspoređuju unutar redova kako bi se stvorio fleksibilan raspored elemenata na stranici. Koristeći klasne attribute možemo odrediti koliko kolona će svaki element zauzeti na različitim veličinama zaslona. Na primjer, možemo postaviti da određeni element zauzme 6 kolona na velikim zaslonima, 12 kolona na srednje velikim zaslonima i 12 kolona na malim zaslonima. Ovaj pristup omogućuje da se elementi pravilno prikažu na različitim uređajima, bez obzira na veličinu zaslona.

Bootstrap također pruža skup predložaka (eng. *breakpoints*) koji definiraju različite veličine zaslona. Na primjer, možemo koristiti predložak „sm“ za male zaslone, „md“ za srednje zaslone, „lg“ za velike zaslone i „xl“ za izuzetno velike zaslone. Kombinirajući ove predloške s klasama za kolone, možemo precizno kontrolirati kako će se elementi prikazivati na različitim veličinama zaslona.

Osim prilagodbe rasporeda elemenata, Bootstrap također pruža različite klasne attribute i komponente koje se mogu koristiti za prilagođavanje izgleda i ponašanja elemenata na različitim uređajima. Na primjer, možemo koristiti klasu „d-none“ za skrivanje određenog elementa na određenim veličinama zaslona (koja je korištena za sakrivanje naslova stranice na navigacijskoj traci na manjim zaslonima), ili klasu „text-center“ za centriranje teksta na sredini ekrana na mobilnim uređajima (Bootstrap, n.d.). Slika 20 prikazuje projektnu stranicu na mobilnom uređaju.

Slika 20: Primjer responzivnosti na naslovnoj stranici

5.4. Izrada stranice u Webflowu

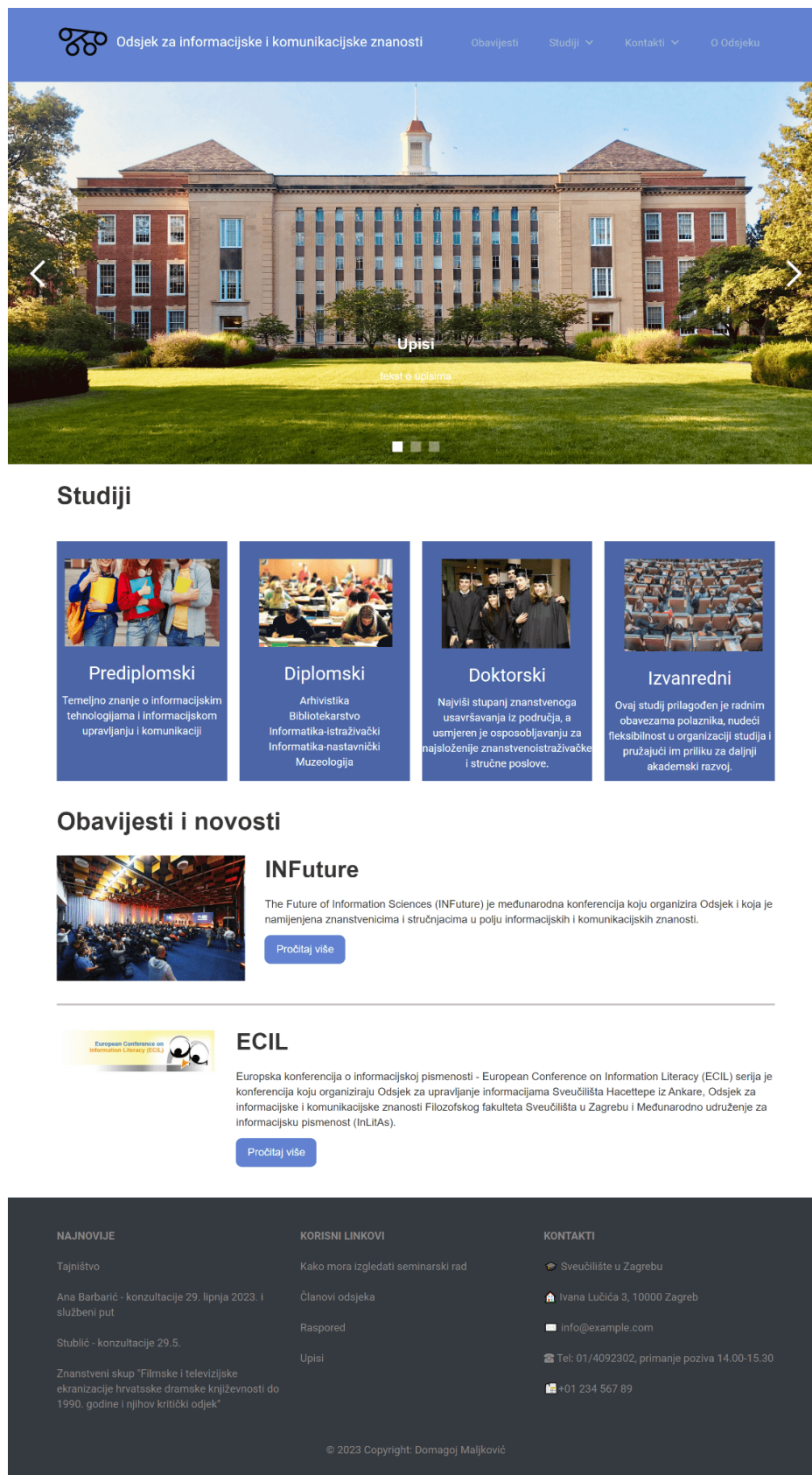
U procesu izrade stranice u Webflowu, nastojalo se stvoriti što sličniju stranicu koja je prethodno kodirana ručno. Koristeći alate i mogućnosti koje pruža Webflow, cilj je bio postići isti izgled, raspored i funkcionalnost kao i kodirana verzija stranice.

Webflow omogućuje izradu stranice koristeći vizualni sučelje, gdje možemo jednostavno povlačiti i spuštati elemente na mjesto i oblikovati ih po želji. Svojstva i stilovi elemenata mogu se lako prilagoditi putem sučelja Webflowa, bez potrebe za pisanjem CSS koda. Ovo olakšava brzo eksperimentiranje s izgledom i stilom stranice.

Webflow ima određena ograničenja u besplatnom planu. U besplatnom planu korisnici mogu izraditi samo dvije stranice. S obzirom na tu ograničenost, za ovaj projekt je napravljena samo naslovna stranica i stranica „O odsjeku“.

Klase su ključni elementi organizacije i stiliziranja elemenata. Kako bi se elementu dodijelila klasa, jednostavno se odabere element i unese ime klase u polje „Class“ na desnoj strani sučelja. Može se dodijeliti jedinstvena klasa ili koristiti već definirana u stilovima web stranice. Klase omogućuju ponovnu upotrebu stilova na različitim elementima.

Komponente su modularni elementi koji omogućuju brzo stvaranje i ponovnu upotrebu dizajna. Mogu biti primijenjene na bilo koju stranicu, pružajući dosljednost i olakšavaju održavanje dizajna. Na projektnoj stranici su korišteni isti navbar i footer na obje stranice. Slika 21 prikazuje stranicu izrađenu u Webflowu.

Slika 21: Naslovna stranica izrađena u Webflowu

5.5. Usporedba

Ručno kodiranje i izrada stranice putem alata poput Webflowa imaju značajne razlike i prednosti. Bit će uspoređeni prema pet kriterija:

1. Složenost i prilagodljivost: Ručno kodiranje omogućava potpunu kontrolu nad dizajnom i funkcionalnošću stranice. Može se prilagoditi svaki aspekt stranice prema svojim specifičnim zahtjevima. S druge strane, Webflow pruža vizualno sučelje za izradu stranica, što je jednostavnije za korisnike bez naprednih vještina kodiranja. Međutim, prilagodljivost u Webflowu može biti ograničena jer su postavljene granice unutar samog alata.
2. Brzina izrade: Webflow omogućava bržu izradu stranica jer korisnici mogu povlačiti i ispuštati elemente te postavljati interakcije putem vizualnog sučelja. Kodiranje stranice ručno je uglavnom sporiji proces, zato što je potrebno svaku liniju koda ručno pisati. Brzina izrade stranica može ovisiti o razini znanja i iskustvu osobe koja je uključena u proces.
3. Tehnička podrška: Webflow pruža tehničku podršku i redovito ažurira alat, što olakšava korisnicima rješavanje problema i ispravljanje grešaka. Kodiranje stranice ručno može zahtijevati više istraživanja i rješavanja problema samostalno.
4. Fleksibilnost: Ručno kodiranje omogućava veću fleksibilnost jer programeri mogu implementirati složenije funkcionalnosti i prilagoditi svaki detalj prema potrebama projekta. Webflow, s druge strane, ima određene ograničenja u pogledu prilagodbe, posebno za napredne funkcionalnosti.
5. Cijena: Webflow je komercijalan alat, s različitim planovima i pretplatama. Ručno kodiranje ne zahtijeva dodatne troškove jer korisnik samostalno izrađuje stranicu.

6. Zaključak

U ovom radu su istražena i uspoređena dva pristupa izrade web stranica: ručno kodiranje i izrada putem alata Webflow. Oba pristupa imaju svoje prednosti i nedostatke te su namijenjeni različitim vrstama korisnika, ovisno o njihovim potrebama i vještinama.

Kodiranje stranice ručno pruža programerima veću kontrolu nad dizajnom i funkcionalnošću stranice. Oni mogu potpuno prilagoditi svaki aspekt stranice prema svojim specifičnim zahtjevima. Ručno kodiranje zahtijeva napredno znanje HTML-a, CSS-a i JavaScripta, kao i razumijevanje web standarda i tehnologija. Ovaj pristup je često preferiran za složenije projekte koji zahtijevaju visoku razinu prilagodbe i interakcija.

S druge strane, izrada stranice putem Webflowa omogućava korisnicima koji nemaju napredno znanje kodiranja da brzo i jednostavno stvore funkcionalne web stranice. Webflow je alat koji pruža vizualno sučelje za izradu i uređivanje stranica, s mogućnošću povlačenja i ispuštanja elemenata te postavljanja interakcija. Ovaj pristup je posebno prikladan za manje složene projekte ili za one koji žele brzo stvoriti funkcionalnu web stranicu bez potrebe za dubljim razumijevanjem kodiranja.

7. Literatura

Bootstrap, n.d. [Mrežno]

Dostupno na: <https://getbootstrap.com/>

[Pristupljeno: 24. svibnja 2023].

docs, M., n.d. *MDN docs: An overview of HTTP*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTTP/Overview>

[Pristupljeno: 28. lipnja 2023.].

Duckett, J., 2021.. *How websites are created*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://wtf.tw/ref/duckett.pdf>

[Pristupljeno: 6. lipnja 2023.].

Geldart, M., 2022.. *WebsiteBuilderInsider: What Is FigJam vs Figma?*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.websitebuilderinsider.com/what-is-figjam-vs-figma/>

[Pristupljeno: 24. lipnja 2023.].

Kopf, B., n.d. *Toptal: The Power of Figma as a Design Tool*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.toptal.com/designers/ui/figma-design-tool>

[Pristupljeno: 23. lipnja 2023.].

Maiorca, D., n.d. *What Is Figma and What Is It Used For?: Make Use Of*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.makeuseof.com/what-is-figma-used-for/>

[Pristupljeno: 15. lipnja 2023.].

MDN, n.d. *MDN Web Docs*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTTP>

[Pristupljeno: 9. svibnja 2023.].

Nibusinessinfo, n.d. *Content management systems*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.nibusinessinfo.co.uk/content/advantages-using-content-management-system>

[Pristupljeno: 11. lipnja 2023.].

PCchip, 2019.. *PCchip: Što je "Lorem Ipsum" tekst i što on znači?*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://pcchip.hr/ostalo/zanimljivosti/sto-je-lorem-ipsum-tekst-i-sto-on->

znaci/

[Pristupljeno: 24. lipnja 2023.].

Softwise, n.d. [Mrežno]

Dostupno na: https://www.softwise.hr/hr_HR/blog/sto-je-cms

[Pristupljeno: 31. svibnja 2023.].

Virtualna-tvornica, n.d. *Što je CMS*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.virtualna-tvornica.com/sto-je-cms/>

[Pristupljeno: 12. lipnja 2023.].

W3C, W., n.d. *HTML-Living Standard*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://html.spec.whatwg.org/>

[Pristupljeno: 16. travnja 2023].

w3schools, n.d. *w3schools*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://www.w3schools.com/js/>

[Pristupljeno: 6. lipnja 2023.].

Webflow, n.d. [Mrežno]

Dostupno na: <https://webflow.com/?r=0>

[Pristupljeno: 12. lipnja 2023.].

Wikipedia, n.d. *Content management system*. [Mrežno]

Dostupno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Content_management_system

[Pristupljeno: 11. lipnja 2023.].

Wikipedia, n.d. *HTML*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://hr.wikipedia.org/w/index.php?title=HTML&oldid=6535427>

[Pristupljeno: 16. travnja 2023].

Wikipedia, n.d. *IP broj*. [Mrežno]

[Pristupljeno: 14. lipnja 2023.].

Wikipedia, n.d. *JavaScript*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://en.wikipedia.org/wiki/JavaScript>

[Pristupljeno: 24. svibnja 2023].

Wikipedia, n.d. *MySQL*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://hr.wikipedia.org/wiki/MySQL>

[Pristupljeno: 6. lipnja 2023.].

Wikipedia, n.d. *Website wireframe*. [Mrežno]

Dostupno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Website_wireframe

[Pristupljeno: 24. lipnja 2023.].

Wordpress, n.d. *About Wordpress*. [Mrežno]

Dostupno na: <https://wordpress.org/documentation/article/learn-about-wordpress-and-version-history/>

[Pristupljeno: 19. lipnja 2023.].

Popis slika

Slika 1: HTML kod i prikaz u pregledniku	4
Slika 2: Implementacija CSS-a	5
Slika 3: Uključivanje vanjske JavaScript datoteke	7
Slika 4: Primjer relacijskog modela.....	9
Slika 5: Najpopularniji CMS sustavi (https://w3techs.com/)	12
Slika 6: Webflow sučelje.....	13
Slika 7: Dijagram stranice napravljen u FigJam.....	17
Slika 8: Dizajn naslovne stranice.....	20
Slika 9: Dizajn stranice „Obavijesti“	22
Slika 10: Dizajn podstranice „Studiji“	23
Slika 11: Mape za stranicu	24
Slika 12: Definiranje <head> elementa stranice	25
Slika 13: Kod za navigacijsku traku	26
Slika 14: Kod za footer	27
Slika 15: Kod za karusel	28
Slika 16: Kod za sekciju „Studiji“	30
Slika 17: Naslovna stranica	31
Slika 18: Obavijesti	32
Slika 19: Podstranica „O odsjeku“	34
Slika 20: Primjer responzivnosti na naslovnoj stranici	36
Slika 21: Naslovna stranica izrađena u Webflowu	38

Usporedba izrade web stranice korištenjem platforme Webflow i ručne izrade s HTML-om, CSS-om i JavaScriptom

Sažetak

Ovaj rad se bavi usporedbom izrade web stranica putem tradicionalnog kodiranja HTML-om, CSS-om i JavaScriptom te izrade web stranica korištenjem alata Webflow koji omogućava vizualnu izradu web stranica. Cilj je bio istražiti prednosti, nedostatke i razlike između ova dva pristupa te utvrditi koji je najprikladniji za određene situacije. U prvom dijelu rada dan je uvod u web tehnologije kao temelj za izradu web stranica. Nakon toga, rad se fokusira na CMS-ove i njihovu važnost u poslovnom okruženju. Dio rada posvećen je alatima za dizajn, s posebnim naglaskom na platformu Figma pomoću koje je dizajnirana projektna web stranica. U praktičnom dijelu rada izrađene su web stranice koristeći oba pristupa – tradicionalno kodiranje i Webflow alat.

Ključne riječi: razvoj web stranica, Webflow, web dizajn, CMS, usporedba web stranica

Comparison of Website Development using the Webflow Platform and Manual Coding with HTML, CSS and JavaScript

Abstract

This thesis deals with the comparison of creating websites through traditional coding with HTML, CSS and JavaScript and creating websites using the Webflow tool, which enables the visual creation of websites. The aim was to explore the advantages, disadvantages and differences between these two approaches and to determine which one is most suitable for certain situations. In the first part of this thesis, an introduction to web technologies is given as a basis for creating websites. After that, the thesis focuses on CMSs and their importance in the business environment. A part of the thesis is dedicated to design tools, with a special emphasis on the Figma platform, which was used to design the project website. In the practical part of the thesis, websites were created using both approaches – traditional coding and the Webflow tool.

Keywords: website development, Webflow, web design, CMS, website comparison